

Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 18 ta' Settembru 2018
(OR. en)

7980/18

Fajl Interistituzzjonali:
2018/0096 (NLE)

WTO 84
SERVICES 33
FDI 20
COASI 101

ATTI LEGISLATIVI U STRUMENTI OĦRA

Suġġett: Ftehim dwar il-Protezzjoni tal-Investment bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha minn naħa waħda, u r-Repubblika ta' Singapore, min-naħa l-oħra

FTEHIM DWAR IL-PROTEZZJONI TAL-INVESTIMENTI
BEJN L-UNJONI EWROPEA
U L-ISTATI MEMBRI TAGHHA, MINN NAHA WAHDA,
U R-REPUBBLIKA TA' SINGAPORE,
MIN-NAHA L-OHRA

L-UNJONI EWROPEA (minn hawn 'il quddiem imsejha “l-Unjoni”),

IR-RENJU TAL-BELĠJU,

IR-REPUBBLIKA TAL-BULGARIJA,

IR-REPUBBLIKA ĊEKA,

IR-RENJU TAD-DANIMARKA,

IR-REPUBBLIKA FEDERALI TAL-ĠERMANJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-ESTONJA,

L-IRLANDA,

IR-REPUBBLIKA TAL-KROAZJA,

IR-REPUBBLIKA ELLENIKA,

IR-RENJU TA' SPANJA,

IR-REPUBBLIKA FRANĊIŻA,

IR-REPUBBLIKA TALJANA,

IR-REPUBBLIKA TA' ĊIPRU,

IR-REPUBBLIKA TAL-LATVJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-LITWANJA,

IL-GRAN DUKAT TAL-LUSSEMBURGU,

L-UNGERIJA,

IR-REPUBBLIKA TA' MALTA,

IR-RENTU TAN-NETHERLANDS

IR-REPUBBLIKA TAL-AWSTRIJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-POLONJA,

IR-REPUBBLIKA PORTUGIŻA,

IR-RUMANIJA,

IR-REPUBBLIKA TAS-SLOVENJA,

IR-REPUBBLIKA SLOVAKKA,

IR-REPUBBLIKA TAL-FINLANDJA,

IR-RENJU TAL-IŻVEZJA, u

IR-RENJU UNIT TAL-GRAN BRITTANJA U L-IRLANDA TA' FUQ

minn naħa waħda, u

R-REPUBBLIKA TA' SINGAPORE (minn hawn 'il quddiem imsejha "Singapore"),

min-naħa l-oħra,

minn hawn 'il quddiem flimkien imsejha "l-Partijiet", jew individwalment imsejha "Parti",

FILWAQT LI JIRRIKONOXXU l-ishubija twila u b'saħħitha bbażata fuq il-prinċipji u l-valuri riflessi fil-Ftehim ta' Shubija u Kooperazzjoni bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u r-Repubblika ta' Singapore, min-naħa l-oħra (minn hawn 'il quddiem imsejjah l-"EUSPCA"), u r-relazzjoni ekonomika, kummerċjali u ta' investiment importanti tagħhom inkluż kif rifless fil-Ftehim ta' Kummerċ Ħieles bejn l-Unjoni Ewropea u r-Repubblika ta' Singapore (minn hawn 'il quddiem imsejjah l- "EUSFTA");

XEWQANA li jsaħħu aktar ir-relazzjoni ta' bejniethom bħala parti minn, u b'mod koerenti mar-relazzjonijiet ġenerali tagħhom, u konvinti li dan il-Ftehim ser joħloq klima ġdida għall-iżvilupp tal-kummerċ u l-investiment bejn il-Partijiet;

FILWAQT LI JAGHRFU li dan il-Ftehim ser jikkumplimenta u jippromwovi l-isforzi ta' integrazzjoni ekonomika reġjonali;

DETERMINATI li jsahhu r-rabtiet ekonomiċi, kummerċjali u tal-investment tagħhom f'konformità mal-għan ta' żvilupp sostenibbli, fid-dimensjonijiet ekonomiċi, soċjali u ambjentali tiegħu, u li jippromwovu l-kummerċ u l-investment b'mod li jqis il-livelli għoljin ta' protezzjoni tal-ambjent u tax-xogħol u standards u ftehimiet internazzjonali rilevanti u rikonoxxuti fuq livell internazzjonali li huma partijiet fihom;

WAQT LI JAFFERMAW MILL-ĠDID l-impenn tagħhom għall-prinċipji tal-iżvilupp sostenibbli u t-trasparenza kif rifless fl-EUSFTA;

WAQT LI JAFFERMAW MILL-ĠDID id-dritt ta' kull Parti li tadotta u tinforza l-miżuri meħtieġa biex jiġu segwiti l-għanijiet ta' politika leġittimi bħalma huma dawk soċjali, ambjentali, ta' sigurtà, tas-saħħa u s-sikurezza pubblika, u l-promozzjoni u l-protezzjoni tad-diversità kulturali;

WAQT LI JAFFERMAW MILL-ĠDID l-impenn tagħhom lejn il-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti ffirmata f'San Francisco fis-26 ta' Ġunju 1945 u wara li kkunsidraw il-prinċipji artikolati f'Id-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem adottata mill-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti fl-10 ta' Diċembru 1948;

FILWAQT LI JAGHRFU l-importanza tat-trasparenza fil-kummerċ u l-investment internazzjonali għall-benefiċċju tal-partijiet interessati kollha;

FILWAQT LI JIBNU fuq id-drittijiet u l-obbligi rispettivi tagħhom skont il-Ftehim tad-WTO u ftehimiet u arrangamenti multilaterali, reġjonali u bilaterali ohrajn li huma parti minnhom, b'mod partikolari l-EUSFTA,

FTIEHMU KIF ĠEJ:

KAPITOLU WIEHED

GHANIJIET U DEFINIZZJONIJIET ĠENERALI

ARTIKOLU 1.1

Għan

L-għan ta' dan il-Ftehim huwa li tissaħħaħ il-klima ta' investiment bejn il-Partijiet f'konformità mad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 1.2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan il-Ftehim:

1. “investiment kopert” tfisser investiment li hu direttament jew indirettament il-proprjetà jew ikkontrollat minn investitur kopert ta' Parti waħda fit-territorju tal-Parti l-oħra¹;

¹ Għal aktar ċertezza, l-investimenti li jsiru “fit-territorju tal-Parti l-oħra” għandhom jinkludu investimenti li jsiru f'blata kontinentali jew f'żona ekonomika esklużiva, kif previst fil-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Liġi tal-Baħar tal-10 ta' Diċembru 1982.

2. “investment” tfisser kull kwalità ta’ ass li għandu l-karatteristika ta’ investment, inkluż dawk il-karatteristiċi bhall-impenn tal-kapital jew riżorsi oħra, l-istennija ta’ qligħ jew profitt, is-suppożizzjoni ta’ riskju jew ċertu tul ta’ żmien. Il-forom li jista’ jiehū investment jistgħu jinkludu:
- (a) proprjetà tangibbli jew intangibbli, mobbli jew immobbli kif ukoll kull dritt ieħor ta’ proprjetà bħal kirjiet, lokazzjonijiet, ipoteki u rahan;
 - (b) intrapriża li tinkludi fergħa, ishma, stokks u forom oħra ta’ parteċipazzjoni ta’ ekwità f’ intrapriża, inklużi d-drittijiet li jirriżultaw minnha;
 - (c) bonds, obligazzjonijiet, u self u strumenti oħra ta’ dejn, inklużi d-drittijiet li jirriżultaw minnhom;
 - (d) assi finanzjarji oħra, inklużi derivattivi, futuri u għażliet;
 - (e) kuntratti turnkey, tal-kostruzzjoni, tal-ġestjoni, tal-produzzjoni, tal-konċessjoni, tal-qsim tad-dhul u oħrajn simili;
 - (f) talbiet għal flus jew għal assi oħra, jew għal xi prestazzjoni kuntrattwali b’valur ekonomiku;

- (g) drittijiet ta' proprjetà intellettuali¹ u avvjament; u
- (h) liċenzji, awtorizzazzjonijiet, permessi, u drittijiet simili mogħtija skont il-liġi domestika, inkluża kull konċessjoni għat-tiftix, għall-kultivazzjoni, għall-estrazzjoni jew għall-isfruttament tar-riżorsi naturali².

Ir-redditu li jkun investit għandu jitqies bħala investiment, u kwalunkwe tibdil fil-forma li fiha l-assi jkunu investiti jew investiti mill-ġdid ma għandux jaffettwa l-kwalifikazzjoni tagħhom bħala investiment.

3. “investitur kopert” tfisser persuna fiżika³ jew persuna ġuridika ta' Parti li tkun għamlet investiment fit-territorju tal-Parti l-oħra.

¹ “drittijiet ta' proprjetà intellettuali” tfisser:

- (a) il-kategoriji ta' proprjetà intellettuali li huma s-sugġett tat-Taqsimiet minn 1 sa 7 tal-Parti II tal-Ftehim dwar l-Aspetti tad-Drittijiet tal-Proprietà Intellettuali relatati mal-Kummerċ inklużi fl-Anness 1C tal-Ftehim dwar id-WTO (minn hawn 'il quddiem imsejjah “il-Ftehim TRIPS”) jiġifieri:
 - (i) drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati oħra;
 - (ii) privattivi (li, fil-każ tal-Unjoni, jinkludu drittijiet li ġejjin minn ċertifikati ta' protezzjoni supplimentari);
 - (iii) trademarks;
 - (iv) disinj;
 - (v) disinj tat-tqassim (topografiji) ta' ċirkwiti integrati;
 - (vi) indikazzjonijiet ġeografici;
 - (vii) il-protezzjoni ta' informazzjoni sigrieta; u
- (b) drittijiet ta' varjetajiet ta' pjanti.

² Għal aktar ċertezza, ordni jew sentenza imdahhla f'azzjoni ġudizzjarja jew amministrattiva, fiha nnifisha ma għandhiex tikkostitwixxi investiment.

³ It-terminu “persuna fiżika” jinkludi persuni fiżiċi li jkunu jirrisjedu b'mod permanenti fil-Latvja u li ma jkunux ċittadini tal-Latvja jew kwalunkwe stat ieħor, imma li jkunu intitolati, skont il-liġijiet u r-regolamenti tal-Latvja, li jirċievu passaport mhux ta' ċittadini (Passaport tal-Barranin).

4. “persuna fiżika ta’ Parti” tfisser persuna bin-nazzjonalità ta’ Singapore jew ta’ wiehed mill-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea skont il-leġiżlazzjoni rispettiva tiegħu;
5. “persuna ġuridika” tfisser kwalunkwe entità ġuridika debitament kostitwita jew organizzata mod ieħor skont il-liġi applikabbli, kemm jekk għal profitt u kemm jekk le, kemm jekk tal-privat u kemm jekk tal-gvern inkluż kull korporazzjoni, trust, shubija, impriża kongunta, impriża individwali jew assoċjazzjoni.
6. “persuna ġuridika tal-Unjoni” jew “persuna ġuridika ta’ Singapore” tfisser persuna ġuridika stabbilita f’konformità mal-liġi tal-Unjoni jew ta’ Stat Membru tal-Unjoni, jew tal-liġi ta’ Singapore, rispettivament, u li jkollha l-uffiċċju reġistrat, l-amministrazzjoni ċentrali¹, jew il-post prinċipali tan-negozju tagħha fit-territorju tal-Unjoni jew ta’ Singapore, rispettivament. Jekk il-persuna ġuridika jkollha biss l-uffiċċju reġistrat jew l-amministrazzjoni ċentrali tagħha fit-territorju tal-Unjoni jew ta’ Singapore, rispettivament, ma għandhiex titqies bħala persuna ġuridika tal-Unjoni jew persuna ġuridika ta’ Singapore, rispettivament, sakemm ma tiġiex sehem f’operazzjonijiet sostantivi ta’ negozju² fit-territorju tal-Unjoni jew fit-territorju ta’ Singapore, rispettivament.

¹ “Amministrazzjoni ċentrali” jfisser l-uffiċċju prinċipali fejn jittiehdu d-deċiżjonijiet aħharija.

² L-UE tifhem li l-kunċett ta’ “rabta effettiva u kontinwa” mal-ekonomija ta’ Stat Membru tal-Unjoni kif minqas fl-Artikolu 54 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea huwa ekwivalenti għall-kunċett ta’ “operazzjonijiet sostantivi ta’ negozju”. Skont dan, għal persuna ġuridika stabbilita f’konformità mal-liġijiet ta’ Singapore u li jkollha biss l-uffiċċju reġistrat jew l-amministrazzjoni ċentrali tagħha fit-territorju ta’ Singapore, il-Parti tal-UE għandha testendi biss il-benefiċċji ta’ dan il-Ftehim jekk dik il-persuna ġuridika jkollha rabta ekonomika effettiva u kontinwa mal-ekonomija ta’ Singapore.

7. “mizura” tfisser kwalunkwe ligi, regolament, proċedura, rekwizit jew prattika.
8. “trattament” jew “mizura”¹ adottati jew miżmuma minn Parti jinkludu dawk meħuda minn:
 - (a) gvernijiet u awtoritajiet ċentrali, reġjonali jew lokali; u
 - (b) korpi mhux governattivi fl-eżerċizzju tad-drittijiet tas-setgħat delegati mill-gvernijiet jew l-awtoritajiet ċentrali, reġjonali jew lokali.
9. “redditi” tfisser l-ammonti kollha li jidhlu jew li jiġu derivati minn investiment jew investiment mill-ġdid, inklużi profitti, dividendi, qligħ kapitali, royalties, imghaxijiet, pagamenti b’rabta ma’ drittijiet tal-proprjetà intellettuali, pagamenti in natura, u kull introjtu legali ieħor.
10. “munita konvertibbli b’mod liberu” tfisser munita li hi nnegożjata b’mod wiesa’ fis-swieq tal-kambju barranin internazzjonali u użata b’mod wiesa’ fi tranżazzjonijiet internazzjonali.
11. “stabbiliment” tfisser:
 - (a) il-kostituzzjoni, l-akkwiżizzjoni jew iż-żamma ta’ persuna ġuridika; jew
 - (b) il-ħolqien jew iż-żamma ta’ fergħa jew uffiċċju rappreżentattiv,bil-għan li jiġu stabbiliti jew miżmuma rabtiet ekonomiċi li jibqgħu fit-territorju ta’ Parti bil-għan li titwettaq attività ekonomika;

¹ Għal aktar ċertezza, il-Partijiet jifhmu li t-termini “trattament” jew “mizura” jinkludu n-nuqqas li wieħed jaġixxi.

12. “attività ekonomika” tinkludi kwalunkwe attività ta’ natura ekonomika hlief attivitajiet imwettqa fl-eżerċizzju ta’ awtorità governattiva, jiġifieri, attivitajiet li la jitwettqu fuq bażi kummerċjali u lanqas f’kompetizzjoni ma’ operatur ekonomiku wieħed jew aktar.
13. “Parti tal-UE” tfisser l-Unjoni jew l-Istati Membri tagħha, jew l-Unjoni u l-Istati Membri tagħha, fl-oqsma ta’ kompetenza rispettivi tagħhom kif derivat mit-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

KAPITOLU TNEJN

PROTEZZJONI TAL-INVESTIMENT

ARTIKOLU 2.1

Kamp ta’ applikazzjoni

1. Dan il-Kapitolu japplika għall-investituri koperti u l-investimenti koperti li jkunu saru f’konformità mal-liġi applikabbli, kemm jekk dawn l-investimenti saru qabel kif ukoll wara d-dhul fis-seħħ ta’ dan il-Ftehim¹.
2. Minkejja kwalunkwe dispożizzjoni oħra f’dan il-Ftehim, l-Artikolu 2.3 (Trattament Nazzjonali) ma japplikax għal sussidji jew għotjiet ipprovduti minn xi Parti, inkluż self, garanziji u assigurazzjoni appoġġati mill-gvern.

¹ Għal aktar ċertezza, dan il-Kapitolu ma għandux japplika għal trattament ta’ Parti ta’ investituri koperti jew investimenti koperti qabel id-dhul fis-seħħ ta’ dan il-Ftehim.

3. L-Artikolu 2.3 (Trattament Nazzjonali) ma għandux japplika:

- (a) għall-akkwist minn aġenziji governattivi ta' merkanzija u servizzi mixtrija għal skopijiet governattivi u mhux bl-iskop ta' bejgħ kummerċjali mill-ġdid jew bl-iskop ta' użu fil-forniment ta' merkanzija jew il-forniment ta' servizzi għall-bejgħ kummerċjali; jew
- (b) għas-servizzi awdjoviżivi;
- (c) għall-attivitajiet ipprovduti fl-eżerċizzju ta' awtorità governattiva fit-territorji rispettivi tal-Partijiet; għall-finijiet ta' dan il-Ftehim, attività mwettqa fl-eżerċizzju tal-awtorità governattiva tfisser kwalunkwe attività, hliet attività mwettqa fuq bażi kummerċjali jew f'kompetizzjoni ma' fornitur wieħed jew aktar.

ARTIKOLU 2.2

Investimenti u Miżuri Regulatorji

1. Il-Partijiet jafferimaw mill-ġdid id-dritt tagħhom li jirregolaw fit-territorji tagħhom sabiex jiksibu l-għanijiet ta' politika legittimi, bħall-harsien tas-saħħa pubblika, is-servizzi soċjali, l-educazzjoni pubblika, is-sikurezza, l-ambjent jew il-morali pubbliċi, il-protezzjoni u l-privatezza soċjali jew tal-konsumatur u l-protezzjoni tad-data, u l-promozzjoni u l-protezzjoni tad-diversità kulturali.

2. Għal aktar ċertezza, il-fatt biss li Parti tirregola, inkluż permezz ta' modifika tal-ligijiet tagħha, b'mod li jkollu impatt negattiv fuq investiment jew jinterferixxi fl-aspettattivi ta' investitur, inkluż l-aspettattivi ta' profitti tiegħu, ma jammontax għal ksur ta' obbligu taht dan il-Kapitolu.

3. Għal aktar ċertezza, id-deċiżjoni ta' Parti li ma tohroġx, ma ggeddidx jew ma żzommx sussidju jew għotja:

(a) fl-assenza ta' kwalunkwe impenn speċifiku skont il-ligi domestika jew kuntratt għall-ħruġ, tiġdid, jew żamma ta' dak is-sussidju jew dik l-għotja; jew

(b) jekk id-deċiżjoni ssirx f'konformità mat-termini jew il-kundizzjonijiet marbuta mal-ħruġ, it-tiġdid jew iż-żamma tas-sussidju jew l-għotja, jekk ikun hemm,

ma tikkostitwixxix ksur tad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu.

4. Għal aktar ċertezza, xejn f'dan il-Kapitolu ma għandu jiġi interpretat bħala li qed jimpedixxi Parti milli tkompli tagħti sussidju¹ jew jitlob ir-rimborż tagħha meta tali azzjoni tkun giet ordnata minn qorti kompetenti, tribunal amministrattiv jew awtorità kompetenti oħra², jew jitlob lil dik il-Parti tikkumpensa lill-investitur għal dan.

¹ Fil-każ tal-Parti tal-UE, "sussidju" tinkludi "għajjnuna mill-Istat" kif iddefinit fil-ligi tal-UE.

² Fil-każ tal-Parti tal-UE, l-awtoritajiet kompetenti intitolati biex jordnaw l-azzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 2.2 (4) huma l-Kummissjoni Ewropea jew qorti jew tribunal ta' Stat Membru meta japplikaw il-ligi tal-UE fuq l-għajjnuna mill-Istat.

ARTIKOLU 2.3

Trattament Nazzjonali

1. Kull Parti għandha tagħti lill-investituri koperti tal-Parti l-oħra u lill-investimenti koperti fit-territorju tagħha trattament mhux inqas favorevoli mit-trattament li hija tagħti, f'sitwazzjonijiet simili għal dawn, lill-investituri tagħha stess u l-investimenti tagħhom fir-rigward tal-operat, il-ġestjoni, it-tmexxija, il-manutenzjoni, l-użu, it-tgawdija, u l-bejgħ jew disponiment ieħor tal-investimenti tagħhom.
2. Minkejja l-paragrafu 1, kull Parti tista' tadotta jew iżżomm kwalunkwe miżura fir-rigward tal-operat, il-ġestjoni, it-tmexxija, il-manutenzjoni, l-użu, it-tgawdija, u l-bejgħ jew disponiment ieħor ta' stabbiliment li mhuwiex inkonsistenti mal-impenji mnaqqxa fl-Iskeda tagħha ta' Impenji Speċifiċi fl-Anness 8-A jew 8-B tal-Kapitolu 8 (Servizzi, Stabbiliment u Kummerċ Elettroniku) tal-EUSFTA, rispettivament¹, meta tali miżura tkun:
 - (a) miżura li tiġi adottata dakinhar jew qabel id-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim;

¹ Huwa mifhum li miżura “li mhuwiex inkonsistenti mal-impenji mnaqqxa fl-Iskeda ta' Impenji Speċifiċi ta' Parti fl-Anness 8-A jew 8-B tal-Kapitolu 8 (Servizzi, Stabbiliment u Kummerċ Elettroniku) tal-EUSFTA rispettivament” għandha tinkludi kwalunkwe miżura fir-rigward ta' kwalunkwe settur li ma ġiex imnaqqax, u kwalunkwe miżura li ma tkunx inkonsistenti ma' kwalunkwe kundizzjoni, limitazzjoni jew riżerva li tkun giet imnaqqxa fir-rigward ta' kwalunkwe settur, fl-Iskedi rispettivi, irrispettivament minn jekk tali miżura taffettwax l-“istabbiliment” kif definit fis-subparagrafu (d) tal-Artikolu 8.8 (Definizzjonijiet) tal-EUSFTA.

- (b) mizura msemija fis-subparagrafu (a) li tkun qed titkompla, tigi sostitwita jew emendata wara d-dhul fis-sehh ta' dan il-Ftehim, dejjem jekk il-mizura ma tkunx inqas konsistenti mal-paragrafu 1 wara li titkompla, tigi sostitwita jew emendata mill-mizura kif kienet tezisti qabel it-tkomplija, is-sostituzzjoni jew l-emenda; jew
- (c) mizura li ma taqax taht is-subparagrafi (a) jew (b), sakemm din ma tigix applikata fir-rigward, ta' investimenti koperti li jsiru fit-territorju tal-Parti qabel id-dhul fis-sehh ta' tali mizura jew b'mod li jikkawzalthom telf jew hsara¹.
3. Minkejja l-paragrafi 1 u 2, Parti tista' tadotta jew tinforza mizuri li jaghtu lill-investituri u lill-investimenti koperti tal-Parti l-oħra trattament inqas favorevoli minn dak mogħti lill-investituri u lill-investimenti tagħhom, f'sitwazzjonijiet simili, skont ir-rekwiżit li tali mizuri ma jigux applikati b'mod li jikkostitwixxi mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja jew mhux ġustifikata kontra l-investituri u l-investimenti koperti tal-Parti l-oħra fit-territorju ta' Parti, jew restrizzjoni moħbija fuq investimenti koperti, meta l-mizuri jkunu:

¹ Għall-finijiet tal-paragrafu (2)(c), huwa mifhum li fatturi bhall-fatt li Parti tkun ipprevediet ċertu perjodu ta' dhul gradwali għall-implimentazzjoni ta' mizura jew li Parti tkun għamlet xi tentattiv ieħor biex tindirizza l-effetti tal-mizura fuq investimenti koperti li jkunu saru qabel id-dhul fis-sehh tagħha, għandhom jigu kkunsidrati sabiex jiġi ddeterminat jekk il-mizura tikkawżax telf jew hsara lill-investimenti koperti li jkunu saru qabel id-dhul fis-sehh tal-mizura.

- (a) meħtieġa biex iħarsu s-sigurtà pubblika, il-morali pubblika jew biex iżommu l-ordni pubblika¹;
- (b) meħtieġa għall-protezzjoni tas-saħħa jew tal-ħajja tal-bniedem, tal-annimali jew tal-pjanti;
- (c) marbuta mal-konservazzjoni ta' riżorsi naturali li jistgħu jispicċaw jekk tali miżuri jiġu applikati flimkien ma' restrizzjonijiet fuq investituri jew investimenti domestiċi;
- (d) meħtieġa għall-protezzjoni ta' teżori nazzjonali ta' valur artistiku, storiku jew arkeologiku;
- (e) meħtieġa sabiex jassiguraw il-konformità ma' liġijiet jew regolamenti li mhumienx inkonsistenti mad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu inklużi dawk relatati ma':
 - (i) il-prevenzjoni ta' prassi qarrieqa jew frawdolenti jew it-trattament tal-effetti ta' inadempjenza ta' kuntratt;
 - (ii) il-protezzjoni tal-privatezza tal-individwi b'rabta mal-ipproċessar u t-tixrid tad-data personali u l-protezzjoni tal-kunfidenzjalità ta' rekords u ta' kontijiet individwali;
 - (iii) is-sikurezza;

¹ L-eċċezzjoni tal-ordni pubblika tista' tiġi invokata biss meta jkun hemm theddida serja ġenwina u suffiċjenti għal wiehed mill-interessi fundamentali tas-soċjetà.

- (f) immirata biex tiżgura l-ġbir jew l-impożizzjoni effettivi jew ekwi¹ ta' taxxi diretti fir-rigward ta' investituri jew investimenti tal-Parti l-oħra.

¹ Il-miżuri li huma mmirati sabiex jiżguraw l-impożizzjoni jew il-ġbir effettivi jew ekwi ta' taxxi diretti jinkludu miżuri meħuda minn Parti taħt is-sistema tat-tassazzjoni tagħha li:

- (a) japplikaw għal investituri jew investimenti konxji tal-fatt li l-obbligu tat-taxxa ta' persuni mhux residenti huwa determinat fir-rigward ta' oġġetti taxxabbli li jinkisbu jew jinsabu fit-territorju tal-Parti;
- (b) japplikaw għal dawk li mhumix residenti sabiex jiżguraw l-impożizzjoni jew il-ġbir tat-taxxi fit-territorju ta' Parti;
- (c) japplikaw għall-persuni mhux residenti jew għar-residenti sabiex jipprevjenu l-evitar jew l-evażjoni tat-taxxi, inklużi l-miżuri ta' konformità;
- (d) japplikaw għall-investimenti fit-territorju tal-Parti l-oħra jew minnu sabiex jiżguraw l-impożizzjoni jew il-ġbir ta' taxxi fuq tali konsumaturi derivati minn sorsi fit-territorju tal-Parti;
- (e) jagħzlu bejn investituri jew investimenti soġġetti għat-taxxa fuq oġġetti taxxabbli madwar id-dinja minn investituri jew investimenti oħra b'rikonossiment tad-differenza fin-natura tal-bażi tat-taxxa bejniethom; jew
- (f) jiddeterminaw, jallokaw jew jaqsmu l-introjt, il-profitt, il-qligh, it-telf, it-tnaqqis jew il-kreditu ta' persuni residenti jew ferġhat, jew bejn persuni jew ferġhat relatati tal-istess persuna, sabiex jissalvagwardjaw il-bażi tat-taxxa tal-Parti.

It-termini jew il-kunċetti tat-taxxa fil-paragrafu (f) u f'din in-nota f'qiegħ il-pagna huma determinati skont id-definizzjonijiet jew il-kunċetti tat-taxxa, jew definizzjonijiet u kunċetti ekwivalenti jew simili, skont il-liġi domestika tal-Parti li tiegħu l-miżura.

ARTIKOLU 2.4

Standard ta' Trattament

1. Kull Parti, fit-territorju tagħha, għandha tagħti trattament ġust u ekwu¹ u protezzjoni u sigurtà shiha f'konformità mal-paragrafi 2 sa 6, lill-investimenti koperti tal-Parti l-oħra.
2. Parti tikser l-obbligu ta' trattament ġust u ekwu msemmi fil-paragrafu 1 jekk miżura jew sensiela ta' miżuri tagħha jkunu jikkostitwixxu:
 - (a) każda ta' ġustizzja² fi proċedimenti kriminali, ċivili u amministrattivi;
 - (b) ksur fundamentali tal-proċess dovut;
 - (c) kondotta arbitrarja biċ-ċar;
 - (d) fastidju, koerċizzjoni, abbuż ta' poter jew kondotta ta' mala fede simili;

¹ It-trattament f'dan l-Artikolu jinkludi trattament ta' investituri koperti li direttament jew indirettament jindahl lill-investituri koperti fl-operat, il-ġestjoni, iż-żamma, l-użu, it-tgawdija, u l-bejgħ jew disponiment ieħor tal-investimenti koperti tagħhom.

² Għal aktar ċertezza, is-simpliċi fatt li l-pretensjoni tal-investitur kopert tkun ġiet miċhuda, imwarrba jew ma rnexxietx ma jikkostitwixxix, fih innifsu, każda ta' ġustizzja.

3. Sabiex jiddetermina jekk l-obbligu ta' trattament gust u ekwu, kif stipulat fil-paragrafu 2 ikunx inkiser, Tribunal jista' jqis, fejn applikabbli, jekk Parti tkunx għamlet rappreżentazzjonijiet speċifiċi jew mhux ambigwi¹ lil investitur sabiex thegħeġ l-investment, li holoq aspettattivi legittimi ta' investitur kopert u li l-investitur kopert ikun iddependa fuqhom moderatament, iżda lil l-Parti sussegwentement fixklet².
4. Il-Partijiet għandhom, fuq talba ta' Parti jew rakkomandazzjonijiet mill-Kumitat, jirrevedu l-kontenut tal-obbligu sabiex jipprovdu trattament gust u ekwu, skont il-proċedura għall-emendi stipulata fl-Artikolu 4.3 (Emendi), b'mod partikolari, jekk it-trattament għajr għal dawk elenkati fil-paragrafu 2 jistgħux jikkostitwixxu wkoll ksur ta' trattament gust u ekwu.
5. Għal aktar ċertezza, "protezzjoni u sigurtà shiħa" tirreferi biss għall-obbligu ta' Parti marbut mas-sigurtà fizika tal-investituri koperti u l-investimenti koperti.

¹ Għal aktar ċertezza, rappreżentazzjonijiet li jsiru sabiex ihegħu l-investimenti jinkludu rappreżentazzjonijiet li jsiru biex jikkonvinċu lill-investitur ikompli, u mhux jillikwida jew jagħmel investimenti sussegwenti.

² Għal aktar ċertezza, l-iffustrament ta' aspettattivi legittimi kif deskritt f'dan il-paragrafu, minnu nnifsu, ma jammontax bħala ksur tal-paragrafu 2, u tali tfixkil tal-aspettattivi legittimi jrid jirriżulta mill-istess avvenimenti jew ċirkostanzi li jwasslu għall-ksur tal-paragrafu 2.

6. Meta Parti, hija stess jew permezz ta' kwalunkwe entità msemija fil-paragrafu 8 tal-Artikolu 1.2 (Definizzjonijiet), tkun tat impenn speċifiku u espress b'mod ċar f'obbligu kuntrattwali bil-miktub¹ lil investitur kopert tal-Parti l-oħra fir-rigward tal-investment tal-investitur kopert, jew lejn tali investment kopert, dik il-Parti ma għandhiex tfixxkel jew timmina tali impenn permezz tal-eżerċizzju tal-awtorità governattiva tagħha² jew:

(a) deliberatament; jew

(b) b'mod li tibdel sostanzjalment il-bilanċ tad-drittijiet u l-obbligu fl-obbligu kuntrattwali bil-miktub, sakemm il-Parti tipprova kumpens raġonevoli biex tiegħu lura lill-investitur kopert jew l-investment kopert fil-pożizzjoni li kienu jkunu fiha kieku l-impenn ma għex imxekkel jew imminat.

7. La ksur ta' dispożizzjoni oħra ta' dan il-Ftehim u lanqas ta' ftehim internazzjonali separat ma għandu jitqies li jistabbilixxi li kien hemm ksur ta' dan l-Artikolu.

¹ Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu, "obbligu kuntrattwali bil-miktub" tfisser ftehim bil-miktub, li sar minn Parti, waħedha jew permezz ta' kwalunkwe entità msemija fil-paragrafu 8 tal-Artikolu 1.2 (Definizzjonijiet), ma' investitur kopert jew investment kopert sew fi strument wiehed jew diversi strumenti, li tohloq skambju ta' drittijiet u obbligi li jorbot liż-żewġ partijiet.

² Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, Parti tfixxkel jew timmina impenn permezz tal-eżerċizzju ta' awtorità governattiva tagħha jekk tfixxkel jew timmina dak l-impenn permezz tal-adozzjoni, iż-żamma jew in-nuqqas ta' adożzjoni ta' miżuri li huma obbligatorji jew infurzabbli skont il-liġijiet nazzjonali.

ARTIKOLU 2.5

Kumpens għat-Telf

1. L-investituri koperti ta' Parti waħda li l-investimenti koperti tagħhom isofru telf minħabba gwerra jew konflitti armati oħrajn, rivoluzzjoni, stat ta' emergenza nazzjonali, rewwixta, insurrezzjoni jew irvell fit-territorju tal-Parti l-oħra għandhom ingħataw minn dik il-Parti, fir-rigward ta' restituzzjoni, indennizz, kumpens jew ftehim ieħor, trattament li ma jkunx inqas favorevoli minn dak li jingħata minn dik il-Parti lill-investituri tagħha stess jew lill-investituri ta' kwalunkwe pajjiż terz, liema minnhom ikun l-aktar favorevoli għall-investitur kopert ikkonċernat.

2. Mingħajr ħsara għall-paragrafu 1, l-investituri koperti ta' Parti li, f'xi waħda mis-sitwazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1, isofru telf fit-territorju tal-Parti l-oħra li jirrizulta minn:

- (a) rekwizzizzjoni tal-investment kopert tagħha jew parti minnu mill-forzi jew l-awtoritajiet armati tal-Parti l-oħra; jew
- (b) il-qerda tal-investment kopert tagħha jew parti minnu minn forzi jew awtoritajiet armati tal-Parti l-oħra, li ma kinitx meħtieġa min-neċessità tas-sitwazzjoni;

għandhom jingħataw restituzzjoni jew kumpens mill-Parti l-oħra.

ARTIKOLU 2.6

Esproprijazzjoni¹

1. L-ebda Parti, direttament jew indirettament, ma għandha tinnazzjonalizza, tesproprija jew tissottometti għall-miżuri li jkollhom effett ekwivalenti għan-nazzjonalizzazzjoni jew l-esproprijazzjoni (minn issa 'l quddiem imsejha “esproprijazzjoni”) l-investimenti koperti tal-investituri koperti tal-Parti l-oħra hlief:

- (a) għal finijiet pubbliċi;
- (b) f'konformità mal-proċess dovut tal-ligi;
- (c) fuq bażi mhux diskriminatorja; u
- (d) bi hlas ta' kumpens fil-pront, adegwat u effettiv f'konformità mal-paragrafu 2.

2. Il-kumpens għandu jammonta għall-valur kummerċjali ġust tal-investment kopert immedjatament qabel ma l-esproprijazzjoni jew l-esproprijazzjoni imminenti tiegħu tkun harget pubblikament, flimkien mal-imghax b'rata kummerċjalment raġonevoli, stabbilita fuq il-bażi tas-suq b'kunsiderazzjoni tat-tul ta' żmien minn meta ssehh l-esproprijazzjoni sal-mument tal-hlas. Tali kumpens għandu jkun effettivament realizzabbli, liberament trasferibbli f'konformità mal-Artikolu 2.7 (Trasferiment) u jsir minghajr dewmien.

¹ Għal aktar ċertezza, dan l-Artikolu għandu jiġi interpretat f'konformità mal-Annessi minn 1 sa 3.

Il-kriterji ta' valutazzjoni użati sabiex jiġi ddeterminat valur tas-suq ġust jistgħu jinkludu valur ta' ċessjoni totali, valur tal-assi, inkluż il-valur tat-taxxa ddikjarat ta' proprjetà tangibbli, u kriterji oħra, kif xieraq.

3. Dan l-Artikolu ma japplikax għall-ħruġ ta' licenzji obbligatorji maħruġa b'rabta mad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali, sa fejn dan il-ħruġ ikun konformi mal-Ftehim TRIPS.

4. Kwalunkwe miżura ta' esproprijazzjoni jew valutazzjoni, fuq talba tal-investituri koperti affettwati, għandha tiġi riveduta minn awtorità ġudizzjarja jew minn awtorità indipendenti oħra tal-Parti li tiegħu l-miżura.

ARTIKOLU 2.7

Trasferiment

1. Parti għandha tippermetti t-trasferimenti kollha li jirrigwardaw l-investment kopert li għandu jsir f'munita liberament konvertibbli mingħajr restrizzjoni jew dewmien. Dawn it-trasferimenti jinkludu:

- (a) il-kontribuzzjonijiet għall-kapital bħal fondi prinċipali u addizzjonali biex imantnu, jiżviluppaw jew iżidu l-investment kopert;
- (b) profitti, dividendi, qligħ kapitali u redditi oħrajn, u dhul mill-bejgħ ta' kull waħda jew kwalunkwe parti tal-investment kopert mil-likwidazzjoni parzjali jew totali tal-investment kopert;
- (c) imghax, pagament ta' royalties, tariffi tal-immanigġjar, assistenza teknika u tariffi oħra;

- (d) ħlasijiet magħmula skont kuntratt li daħal fis-seħħ mill-investitur kopert, jew l-investment kopert tiegħu, inklużi l-pagamenti magħmula skont il-ftehim tas-self;
- (e) qligħ u remunerazzjoni oħra tal-persunal ingaġġat minn barra l-pajjiż li qed jaħdem b'rabta ma' dak l-investment;
- (f) il-pagamenti li jsiru skont l-Artikolu 2.6 (Esproprijazzjoni) u l-Artikolu 2.5 (Kumpens għat-Telf); u
- (g) pagamenti li jirriżultaw skont l-Artikolu 3.18 (Sentenzi).

2. Xejn f'dan l-Artikolu ma għandu jiġi interpretat b'hal li jimpedixxi Parti milli tapplika b'mod ekwu u mhux diskriminatorju, l-liġi tagħha dwar:

- (a) falliment, insolvenza, jew il-protezzjoni tad-drittijiet tal-kredituri;
- (b) hrug, kummerç, jew negozjar f'titoli, futuri, għazliet, jew derivattivi;
- (c) rapportar finanzjarju jew iż-żamma tar-rekords fir-rigward ta' trasferimenti, meta jkun hemm il-ħtieġa li l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi jew l-awtoritajiet regolatorji finanzjarji jiġu megħjuna;
- (d) reati kriminali jew penali;
- (e) żgurar tal-konformità ma' ordnijiet jew sentenzi fi proċedimenti ġuridiċi jew amministrattivi;

(f) skemi ta' sigurtà soċjali jew ta' rtirar pubbliku jew skemi ta' tfaddil obbligatorju; jew

(g) tassazzjoni.

3. Meta f'ċirkostanzi eċċezzjonali ta' diffikultajiet serji, jew it-theddid ta' dawn, għall-operat tal-politika ekonomika u monetarja jew il-politika dwar ir-rati tal-kambju f'Parti, il-miżuri ta' salvagwardja fir-rigward tat-trasferimenti jistgħu jittiehdu b'mod temporanju mill-Parti kkonċernata. Tali miżuri għandhom ikunu strettament neċessarji, ma għandhomx jaqbżu fi kwalunkwe każ il-perjodu ta' sitt xhur¹, u ma għandhomx jikkostitwixxu mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja jew mhux ġustifikata bejn Parti u non-Parti f'sitwazzjonijiet simili.

Il-Parti li tadotta l-miżuri ta' salvagwardja għandha tinforma lill-Parti l-oħra minnufih u tippreżenta, malajr kemm jista' jkun, skeda dwar it-tnehhija tagħhom.

4. Meta Parti jkollha diffikultajiet ta' bilanċ tal-pagamenti u finanzjarji esterni serji, jew tkun taħt it-theddida minnhom, hija tista' tadotta jew iżzomm miżuri restrittivi fir-rigward ta' trasferimenti relatati mal-investimenti.

¹ L-applikazzjoni ta' miżuri ta' salvagwardja tista' tiġi estiża permezz tal-introduzzjoni formali mill-ġdid tagħhom f'każ ta' ċirkostanzi eċċezzjonali kontinwi u wara li l-Parti l-oħra tkun ġiet innotifikata rigward l-implimentazzjoni ta' kwalunkwe proposta ta' introduzzjoni formali mill-ġdid.

5. Il-Partijiet għandhom ifittxu li jevitaw l-applikazzjoni tal-miżuri restrittivi msemmija fil-paragrafu 4. Kwalunkwe miżura restrittiva adottata jew miżmuma taħt il-paragrafu 4 ma għandhiex tkun diskriminatorja, għandha tkun ta' perjodu limitat, u ma għandhiex tmur lil hinn minn dak li jkun meħtieġ sabiex tiġi rrimedjata s-sitwazzjoni tal-bilanċ tal-pagamenti u s-sitwazzjoni finanzjarja esterna. Dawn għandhom ikunu konformi mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehim ta' Marrakesh li jistabbilixxi l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ fil-15 ta' April 1994 (minn issa 'l quddiem imsejjaħ il-“Ftehim tad-WTO”) u konsistenti mal-Artikoli ta' Ftehim tal-Fond Monetarju Internazzjonali, kif applikabbli.

6. arti li żżomm jew li tadotta miżuri restrittivi taħt il-paragrafu 4, jew tagħmel xi bidliet għal dawn il-miżuri, għandha tinforma fil-pront lill-Parti l-oħra dwarhom.

7. Meta jiġu adottati restrizzjonijiet jew dawn jinżammu taħt il-paragrafu 4, għandhom isiru konsultazzjonijiet malajr fil-Kumitat. Dawn il-konsultazzjonijiet għandhom jivvalutaw is-sitwazzjoni tal-bilanċ tal-pagamenti tal-Parti kkonċernata u r-restrizzjonijiet adottati jew miżmuma taħt il-paragrafu 4, waqt li fost l-oħrajn, jitqiesu fatturi bħal:

- (a) in-natura u l-livell tal-bilanċ tal-pagamenti u d-diffikultajiet finanzjarji esterni;
- (b) l-ambjent ekonomiku u kummerċjali estern; jew
- (c) il-miżuri korrettivi alternattivi li jistgħu jkunu disponibbli.

Il-konsultazzjonijiet għandhom jindirizzaw il-konformità ta' kwalunkwe miżura restrittiva mal-paragrafi 4 u 5. Is-sejbiet kollha ta' fatti statistiċi u oħrajn ippreżentati mill-Fond Monetarju Internazzjonali (minn hawn 'il quddiem jissejjaħ l-“IMF”) dwar il-kambju, ir-riżervi monetarji u l-bilanċ tal-pagamenti għandhom jiġu aċċettati u l-konkluzjonijiet għandhom ikunu bbażati fuq il-valutazzjoni tal-bilanċ tal-pagamenti min-naħa tal-IMF u s-sitwazzjoni finanzjarja esterna tal-Parti kkonċernata.

ARTIKOLU 2.8

Surroga

Jekk xi Parti, jew aġenzija li taġixxi f'isem il-Parti, tagħmel pagament favur kwalunkwe wiehed mill-investituri tagħha taħt garanzija, kuntratt ta' assigurazzjoni jew xi forma oħra ta' indennizz li tkun dahlet għalihom jew giet mogħtija fir-rigward ta' investiment, il-Parti l-oħra għandha tirrikonoxxi s-surroga jew it-trasferiment ta' kull dritt jew titolu jew l-għoti ta' kwalunkwe talba fir-rigward ta' tali investiment. Il-Parti jew l-aġenzija għandu jkollha d-dritt li teżerċita d-dritt jew it-talba surrogata jew assenjata sal-istess punt bħad-dritt jew talba originali tal-investitur. Drittijiet surrogati bħal dawn jistgħu jiġu eżerċitati mill-Parti jew minn aġenzija jew mill-investitur, jekk il-Parti jew l-aġenzija jawtorizzaw dan.

KAPITOLU TLIETA

SOLUZZJONI TAT-TILWIM

TAQSIMA A

SOLUZZJONI TAT-TILWIM BEJN L-INVESTITURI U L-PARTIJET

ARTIKOLU 3.1

Kamp ta' Applikazzjoni u Definizzjonijiet

1. Din it-Taqsima tapplika għal tilwim bejn rikorrent ta' Parti u l-Parti l-oħra rigward trattament¹ li allegatament ikun kiser id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu Tnejn (Protezzjoni tal-Investment), meta tali ksur allegatament jikkawża telf jew ħsara lir-rikorrent jew lill-kumpanija tiegħu stabbilita lokalment.
2. Għall-finijiet ta' din it-Taqsima, kemm-il darba ma jkunx speċifikat mod ieħor:
 - (a) “partijiet litiganti” tfisser ir-rikorrent u l-konvenut;

¹ Il-Partijiet jifhmu li t-terminu “trattament” jista' jinkludi kull nuqqas li tittiehed azzjoni.

- (b) “rikorrent” tfisser investitur ta’ Parti li jfittex li jippreżenta talba skont din it-Taqsima, jew ikun ippreżenta tali talba, jew:
- (i) li jkun qed jaġixxi f’ismu stess; jew
 - (ii) li jaġixxi f’isem kumpanija stabbilita lokalment, kif definit f’subparagrafu (c), li jkollu s-sjieda jew il-kontroll tagħha¹;
- (c) “kumpanija stabbilita lokalment” tfisser persuna ġuridika li tkun proprjetà jew ikkontrollata² minn investitur ta’ Parti waħda, stabbilita fit-territorju tal-Parti l-oħra;
- (d) “Parti mhux litiganti” tfisser jew Singapore, fil-każ fejn l-Unjoni jew Stat Membru tal-Unjoni huwa l-konvenut, jew l-Unjoni, fil-każ fejn Singapore huwa l-konvenut;
- (e) “konvenut” tfisser jew Singapore, jew fil-każ tal-Parti tal-UE, jew l-Unjoni jew l-Istat Membru tal-Unjoni kif notifikat skont l-Artikolu 3.5 (Avviż ta’ Intenzjoni); u

¹ Biex jiġi evitat id-dubju, il-paragrafu 2(b) għandu jikkostitwixxi l-ftehim tal-Partijiet li jittrattaw lill-kumpanija stabbilita lokalment bħala persuna bin-nazzjonalità ta’ Stat Kontraenti ieħor għall-finijiet tas-subparagrafu 2(b) tal-Artikolu 25 tal-Konvenzjoni dwar is-Soluzzjoni ta’ Tilwim dwar l-Investment bejn l-Istati u l-Persuni bin-Nazzjonalità ta’ Stati Ohrajn tat-18 ta’ Marzu 1965.

² Persuna ġuridika tkun:

- (a) proprjetà ta’ persuni fiżiċi jew ġuridiċi tal-Parti l-oħra jekk aktar minn 50 fil-mija tal-interessi ta’ ekwità fiha jkunu proprjetà b’benefiċċju ta’ persuni fiżiċi u ġuridiċi ta’ dik il-Parti;
- (b) ikkontrollata minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi tal-Parti l-oħra jekk tali persuni fiżiċi jew ġuridiċi jkollhom is-setgħa jahtru l-maġġoranza tad-diretturi tagħha jew inkella li jmxexxu b’mod legali l-azzjonijiet tagħha.

- (f) “finanzjament ta’ parti terza” tfisser kwalunkwe finanzjament provdut minn persuna fizika jew ġuridika li mhix parti mit-tilwim, fejn tali persuna tidhol fi fehim mal-parti litiganti sabiex tiffinanzja parti mill-ispejjeż tal-proċedimenti jew l-ispejjeż kollha għal sehem jew interess ieħor fil-proċedimenti jew proċedimenti potenzjali tal-proċedimenti li għalihom tista’ tkun intitolata l-parti litiganti, jew fejn tali persuna tipprovdi tali finanzjament fil-forma ta’ donazzjoni jew ghotja.

ARTIKOLU 3.2

Soluzzjoni Amikevoli

Kwalunkwe tilwim għandu kemm jista’ jkun jiġi solvut permezz ta’ negozjati u, fejn possibbli, qabel il-preżentazzjoni ta’ talba għall-konsultazzjonijiet skont l-Artikolu 3.3 (Konsultazzjonijiet). Soluzzjoni amikevoli tista’ tinstab fi kwalunkwe hin, anki wara li jkun inġhata bidu għall-proċedimenti għas-soluzzjoni tat-tilwim taht din it-Taqsima.

ARTIKOLU 3.3

Konsultazzjonijiet

1. Meta t-tilwim ma jkunx jista’ jiġi solvut kif previst fl-Artikolu 3.2 (Soluzzjoni Amikevoli), rikorrent ta’ Parti li tallega ksur tad-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu Tnejn (Protezzjoni tal-Investment) tista’ tippreżenta talba għal konsultazzjonijiet lill-Parti l-oħra.

2. It-talba għall-konsultazzjonijiet għandu jkollha l-informazzjoni li ġejja:
- (a) l-isem u l-indirizz tar-rikorrent u, fejn din it-talba tiġi ppreżentata f'isem kumpanija stabbilita lokalment, l-isem, l-indirizz, u l-post ta' inkorporazzjoni tal-kumpanija stabbilita lokalment;
 - (b) id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu Tnejn (Protezzjoni tal-Investment) li allegatament ġew miksura;
 - (c) il-bażi legali u fattwali tat-tilwim, inkluż it-trattament li allegatament jikser id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu Tnejn (Protezzjoni tal-Investment); u
 - (d) il-kumpens mitlub u l-istima ta' telf jew dannu li allegatament ikkawżat lir-rikorrent jew lill-kumpanija stabbilita lokalment tiegħu minhabba dan il-ksur.
3. It-talba għal konsultazzjonijiet għandha tiġi ppreżentata:
- (a) fi żmien 30 xahar mid-data li fiha r-rikorrent jew, kif applikabbli, il-kumpanija stabbilita lokalment, l-ewwel ikunu kisbu, jew kellhom l-ewwel jiksbu, l-għarfien tat-trattament li allegatament jikser id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu Tnejn (Protezzjoni tal-Investment); jew

(b) F'każ li jsir rikors għal rimedji lokali meta l-perjodu ta' zmien imsemmi fil-paragrafu (a) jiskadi, fi zmien sena mid-data li fiha r-rikorrent jew, kif applikabbli, il-kumpanija stabbilita lokalment, jieqfu jfittxu dawn ir-rimedji lokali, u, fi kwalunkwe każ, mhux aktar tard minn 10 snin wara d-data li fiha r-rikorrent jew, kif applikabbli, il-kumpanija stabbilita lokalment tiegħu, l-ewwel jiksbi, jew kellihom l-ewwel jiksbi, l-għarfien tat-trattament li allegatament jikser id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu Tnejn (Protezzjoni tal-Investment).

4. F'każ li r-rikorrent ma jkunx ippreżenta talba skont l-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal) fi zmien 18-il xahar mill-preżentazzjoni tat-talba għall-konsultazzjonijiet, ir-rikorrent għandu jitqies li rtira t-talba tiegħu għall-konsultazzjonijiet u kwalunkwe avviz ta' intenzjoni, u għandu jitqies li ċeda d-drittijiet tiegħu li jippreżenta tali talba. Dan il-perjodu jista' jigi estiz permezz ta' ftehim bejn il-partijiet involuti fil-konsultazzjonijiet.

5. Il-perjodi ta' zmien imsemmijin fil-paragrafi 3 u 4 ma għandhomx irendu t-talba inammissibbli fejn ir-rikorrent jista' juri li n-nuqqas li jintalbu konsultazzjonijiet jew tigi ppreżentata talba, kif jista' jkun il-każ, huwa minhabba l-inkapaċità tar-rikorrent biex jaġixxi bħala riżultat ta' azzjonijiet li ttieħdu deliberatament mill-Parti l-oħra, sakemm ir-rikorrent ma jaġixxix malajr kemm jista' jkun.

6. F'każ li t-talba għall-konsultazzjonijiet tikkonċerna l-allegat ksur ta' dan il-Ftehim mill-Unjoni, jew minn kwalunkwe Stat Membru tal-Unjoni, din għandha tintbagħat lill-Unjoni.

7. Il-partijiet litiganti jistgħu jagħmlu l-konsultazzjonijiet permezz ta' vidjokonferenza jew mezzi oħra fejn xieraq, bħal fil-każ fejn ir-rikorrent huwa intrapriża żgħira jew ta' daqs medju.

ARTIKOLU 3.4

Medjazzjoni u Soluzzjoni Alternattiva għat-Tilwim

1. Il-partijiet litiganti jistgħu fi kwalunkwe hin, inkluż qabel l-ghoti ta' avviz ta' intenzjoni, jaqblu li jirrikorru għall-medjazzjoni.
2. Ir-rikors għall-medjazzjoni huwa volontarju u mingħajr hsara għall-pożizzjoni legali ta' kull waħda mill-partijiet litiganti.
3. Ir-rikors għall-medjazzjoni jista' jkun irregolat mir-regoli stabbiliti fl-Anness 6 (Mekkanizmu ta' Medjazzjoni għal Tilwim bejn l-Investituri u l-Partijiet) jew regoli oħra bħal dawn skont kif jifthiemu l-partijiet litiganti. Kwalunkwe limitu ta' zmien imsemmi fl-Anness 6 (Mekkanizmu ta' Medjazzjoni għal Tilwim bejn l-Investituri u l-Partijiet) jista' jiġi modifikat bi ftehim reċiproku bejn il-partijiet litiganti.
4. Il-medjatur għandu jinħatar permezz ta' ftehim bejn il-partijiet litiganti jew f'konformità mal-Artikolu 3 (Għażla tal-Medjatur) tal-Anness 6 (Mekkanizmu ta' Medjazzjoni għal Tilwim bejn l-Investituri u l-Partijiet). Il-medjaturi għandhom jikkonformaw mal-Anness 7 (Kodiċi ta' Kondotta għall-Membri tat-Tribunal, it-Tribunal tal-Appell u l-Medjaturi).
5. Il-partijiet litiganti għandhom jagħmlu hilitom biex jaslu għal soluzzjoni miftiehma b'mod reċiproku fi zmien 60 jum mill-hatra tal-medjatur.

6. Ladarba l-partijiet litiganti jaqblu li jirrikorru għal medjazzjoni, il-paragrafi 3 u 4 tal-Artikolu 3.3 (Konsultazzjonijiet) ma għandhomx japplikaw bejn id-data li fiha jkun gie miftiehem li jirrikorru għall-medjazzjoni, u 30 jum wara d-data li fiha waħda mill-partijiet litiganti tiddeċiedi li ttemm il-medjazzjoni, permezz ta' ittra lill-medjatur u l-parti litiganti l-oħra.
7. Xejn f'dan l-Artikolu ma għandu jipprekludi lill-partijiet litiganti milli jirrikorru għal forom oħra ta' soluzzjoni alternattiva għat-tilwim.

ARTIKOLU 3.5

Avviż ta' Intenzjoni

1. Jekk it-tilwim ma jkunx tista' jiġi solvut fi żmien tliet xhur mill-prezentazzjoni tat-talba għall-konsultazzjonijiet, ir-rikorrent jista' jagħti avviż ta' intenzjoni li għandu jispeċifika bil-miktub l-intenzjoni tar-rikorrent li jippreżenta t-talba għas-soluzzjoni tat-tilwim, u għandu jkun fih l-informazzjoni li ġejja:
- (a) l-isem u l-indirizz tar-rikorrent u, fejn din it-talba tiġi ppreżentata f'isem kumpanija stabbilita lokalment, l-isem, l-indirizz, u l-post ta' inkorporazzjoni tal-kumpanija stabbilita lokalment;
 - (b) id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu Tnejn (Protezzjoni tal-Investment) li allegatament ġew miksur;
 - (c) il-bażi legali u fattwali tat-tilwim, inkluż it-trattament li allegatament jikser id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu Tnejn (Protezzjoni tal-Investment); u

- (d) il-kumpens mitlub u l-istima ta' telf jew dannu li allegatament ikkawżat lir-rikorrent jew lill-kumpanija stabbilita lokalment tiegħu minhabba dan il-ksur.

L-avviż ta' intenzjoni għandu jintbagħat lill-Unjoni jew lil Singapore, skont il-każ.

2. Meta avviż ta' intenzjoni jintbagħat lill-Unjoni, l-Unjoni għandha tagħmel determinazzjoni tal-konvenut fi żmien xahrejn mid-data tal-wasla tal-avviż. L-Unjoni għandha tinforma lir-rikorrent b'din id-determinazzjoni immedjatament, u abbażi tagħhai r-rikorrent ikun jista' jippreżenta talba skont l-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal).

3. Meta ma ssir l-ebda determinazzjoni tal-konvenut skont il-paragrafu 2, għandu japplika dan li ġej:

(a) f'każ li l-avviż ta' intenzjoni esklużivament jidentifika trattament minn Stat Membru tal-Unjoni, dak l-Istat Membru għandu jaġixxi bħala konvenut;

(b) f'każ li l-avviż ta' intenzjoni jidentifika kwalunkwe trattament minn istituzzjoni, korp jew aġenzija tal-Unjoni, l-Unjoni għandha taġixxi bħala konvenut.

4. Meta l-Unjoni jew Stat Membru jaġixxu bħala konvenut, la l-Unjoni u lanqas l-Istat Membru kkonċernat ma għandhom jiddikjaraw l-inammissibbiltà ta' talba, jew inkella jsostnu li t-talba jew l-ghotja huma infondati jew invalidi, għar-raġunijiet li l-konvenut proprju għandu jkun jew kellha tkun l-Unjoni aktar milli l-Istat Membru jew viċi versa.

5. Għal aktar ċertezza, xejn f'dan il-Ftehim jew fir-regoli applikabbli dwar is-soluzzjoni tat-tilwim ma għandu jipprevjeni l-iskambju, bejn l-Unjoni u l-Istat Membru kkonċernat, ta' kwalunkwe informazzjoni kollha tilwima.

ARTIKOLU 3.6

Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal

1. Mhux aktar kmieni minn tliet xhur mid-data tal-avviż ta' intenzjoni mogħti skont l-Artikolu 3.5 (Avviż ta' Intenzjoni), ir-rikorrent jista' jippreżenta t-talba lit-Tribunal taħt waħda mir-regoli dwar is-soluzzjoni tat-tilwim li ġejjin¹:

- (a) il-Konvenzjoni dwar is-Soluzzjoni ta' Tilwim dwar Investiment bejn l-Istati u l-Persuni bin-Nazzjonalità ta' Stati Oħra tat-18 ta' Marzu 1965 (minn hawn 'il quddiem tissejjaħ il-“Konvenzjoni ICSID”), sakemm kemm il-konvenut kif ukoll l-Istat tar-rikorrent ikunu partijiet tal-Konvenzjoni ICSID;

¹ Għal aktar ċertezza:

- (a) ir-regoli tal-arbitraġġ tal-mekkanizmi rilavanti għas-soluzzjoni tat-tilwim għandhom japplikaw skont ir-regoli speċifiċi stipulati f'din it-Taqsima, u jiġu ssupplimentati bid-deċiżjonijiet adottati skont is-subparagrafu 4(c) tal-Artikolu 4.1 (Kumitat); u
- (b) talbiet fejn rappreżentant jippreżenta talba f'isem klassi magħmula minn għadd mhux determinat ta' rikorrenti mhux identifikati u jkun fi ħsiebu jwettaq il-proċedimenti billi jirrappreżenta l-interessi ta' tali rikorrenti u li jagħmel id-deċiżjonijiet kollha dwar it-tmexxija tat-talba għan-nom tagħhom ma għandhomx ikunu ammissibbli.

- (b) il-Konvenzjoni ICSID, f'konformità mar-Regoli dwar il-Faċilità Addizzjonali għall-Amministrazzjoni tal-Proċedimenti mis-Segretarjat taċ-Ċentru Internazzjonali għas-Soluzzjoni ta' Tilwim dwar Investiment (minn hawn 'il quddiem imsejha r-“Regoli dwar il-Faċilità Addizzjonali ICSID”), sakemm jew il-konvenut jew l-Istat tar-rikorrent ikunu parti mill-Konvenzjoni ICSID¹;
- (c) ir-regoli ta' arbitraġġ tal-Kummissjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Liġi Internazzjonali tal-Kummerċ (UNCITRAL); jew
- (d) kwalunkwe regola oħra jekk il-partijiet litiganti jaqblu dwar dan.

2. Il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandu jikkostitwixxi l-kunsens tal-konvenut għall-preżentazzjoni ta' talba taht din it-Taqsima. Il-kunsens skont il-paragrafu 1 u l-preżentazzjoni ta' talba taht din it-Taqsima għandhom jitqiesu bħala li jissodisfaw ir-rekwiziti ta':

- (a) il-Kapitolu II tal-Konvenzjoni ICSID u r-Regoli dwar il-Faċilità Addizzjonali ICSID, għall-kunsens bil-miktub tal-partijiet litiganti; u
- (b) l-Artikolu II tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar ir-Rikonoxximent u l-Infurzar tad-Deċiżjonijiet Arbitrali Barranija, magħmula fi New York fl-10 ta' Ġunju 1958 (minn hawn 'il quddiem imsejha “l-Konvenzjoni ta' New York”) għal “ftehim bil-miktub”.

¹ Għall-fini tas-subparagrafi (a) u (b), it-terminu “Stat” huwa meqjus li jinkludi l-Unjoni, jekk l-Unjoni taderixxi għall-Konvenzjoni ICSID.

ARTIKOLU 3.7

Kundizzjonijiet għall-Preżentazzjoni ta' Talba

1. Talba tista' tiġi ppreżentata taht din it-Taqsima biss jekk:
 - (a) il-preżentazzjoni tat-talba tkun akkumpanjata mill-kunsens bil-miktub tar-rikorrent għas-soluzzjoni tat-tilwim f'konformità mal-proċeduri stabbiliti f'din it-Taqsima u min-nomina tar-rikorrent ta' waħda mill-fora msemmija fil-paragrafu 1 tal-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal) bħala r-regoli għas-soluzzjoni tat-tilwim;
 - (b) ikunu għaddew mill-inqas sitt xhur minn mindu t-talba tkun tressqet għal konsultazzjonijiet taht l-Artikolu 3.3 (Konsultazzjonijiet) u mill-inqas tliet xhur mill-preżentazzjoni tal-avviż ta' intenzjoni skont l-Artikolu 3.5 (Avviż ta' Intenzjoni);
 - (c) it-talba għall-konsultazzjonijiet u l-avviż ta' intenzjoni ippreżentati mir-rikorrent jissodisfaw ir-rekwiziti stabbiliti fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 3.3 (Konsultazzjonijiet) u l-paragrafu 1 tal-Artikolu 3.5 (Avviż ta' Intenzjoni) rispettivament;
 - (d) il-bażi ġuridika u fattwali tat-tilwim kienet sogġetta għal konsultazzjoni minn qabel skont l-Artikolu 3.3 (Konsultazzjonijiet);
 - (e) it-talbiet kollha identifikati fil-preżentazzjoni tat-talba skont l-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal) huma bbażati fuq it-trattament identifikat fl-avviż ta' intenzjoni magħmul skont l-Artikolu 3.5 (Avviż ta' Intenzjoni); u

(f) ir-rikorrent:

- (i) jirtira kwalunkwe talba pendent i pprezentata lit-tribunal, jew kwalunkwe qorti domestika jew internazzjonali jew tribunal taht ligi domestika jew internazzjonali, rigward l-istess trattament kif allegat li tikser id-dispożizzjonijiet tat-Taqsima Tnejn (Protezzjoni tal-Investment);
- (ii) jiddikjara li mhux ser jipprezenta talba bhal din fil-futur; u
- (iii) jiddikjara li mhu ser jinforza l-ebda ghotja stabbilita skont din it-Taqsima qabel ma t-tali ghotja tkun saret finali, u li ma jfittixx li jappella, jeżamina, iwarra, jannulla jew jirrevedi, jew jaghti bidu ghal proċedura simili quddiem qorti jew tribunal internazzjonali jew domestiku, fir-rigward ta' ghotja skont din it-Taqsima.

2. Għall-finijiet tas-subparagrafu 1(f), it-terminu “rikorrent” jirreferi għall-investitur u, fejn applikabbli, għal kumpanija stabbilita lokalment. Barra minn hekk, għall-finijiet tas-subparagrafu 1(f)(i), it-terminu “rikorrent” jinkludi l-persuni kollha li direttament jew indirettament ikollhom interess ta' sjieda, jew ikunu kkontrollati minn investitur jew, fejn applikabbli, il-kumpanija stabbilita lokalment.

3. Fuq talba tal-konvenut, it-Tribunal għandu jirrifjuta l-gurisidizzjoni meta r-rikorrent jonqos milli jirrispetta kwalunkwe wiehed mir-rekwiżiti jew dikjarazzjonijiet imsemmija fil-paragrafi 1 u 2.

4. Is-subparagrafu 1(f) ma għandux jimpedixxi lir-rikorrent milli jfittex miżuri protettivi interim quddiem il-qrati jew it-tribunali amministrattivi tal-konvenut qabel l-istituzzjoni tal-proċedimenti quddiem kwalunkwe fora ta' riżoluzzjoni tat-tilwim imsemmija fl-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal) jew waqt li tali proċedimenti jkunu pendent. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, miżuri protettivi interim għandhom ikunu għall-iskop uniku tal-preżervazzjoni tad-drittijiet u l-interessi tar-rikorrent u ma għandhomx jinvolvu l-hlas ta' danni jew ir-riżoluzzjoni tas-sustanza tal-każ fit-tilwim.

5. Għal aktar ċertezza, it-Tribunal għandu jirrifjuta l-ġurisdizzjoni jekk it-tilwim ikun beda, jew kien hemm probabbiltà qawwija li jibda, fiż-żmien meta r-rikorrent kiseb is-sjieda jew il-kontroll tal-investment soġġett għat-tilwim u t-Tribunal jiddetermina, fuq il-bażi tal-fatti, li r-rikorrent kiseb is-sjieda jew il-kontroll tal-investment bl-iskop ewlieni li jippreżenta t-talba taħt din it-Taqsima. Dan il-paragrafu huwa mingħajr hsara għal oġġezzjonijiet ġurisdizzjonali oħra li jistgħu jkunu kkunsidrati mit-Tribunal.

ARTIKOLU 3.8

Finanzjament minn Parti Terza

1. Kwalunkwe parti litiganti li tibbenefika minn finanzjament minn parti terza għandha tinnotifika lill-parti litiganti l-oħra u lit-Tribunal l-isem u l-indirizz tal-finanzjatur tal-parti terza.
2. Tali notifika għandha ssir meta tiġi ppreżentata talba, jew mingħajr dewmien malli jintlaħaq qbil, jiġi donat, jew jingħata l-finanzjament minn parti terza, kif applikabbli.

ARTIKOLU 3.9

Tribunal tal-Prim'Istanza

1. Bil-preżenti qiegħed jiġi stabbilit Tribunal tal-Prim'Istanza ("Tribunal") biex jiśma' t-talbiet ippreżentati skont l-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal).
2. Mad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, il-Kumitat għandu jaħtar sitt Membri għat-Tribunal. Għall-finijiet ta' din il-ħatra:
 - (a) Il-Parti tal-UE għandha tinnomina żewġ Membri;
 - (b) Singapore għandu jinnomina żewġ Membri; u
 - (c) Il-Parti tal-UE u Singapore għandhom jinnominaw flimkien żewġ Membri li ma għandhomx ikunu persuni bin-nazzjonalità ta' xi Stat Membru tal-Unjoni jew ta' Singapore.
3. Il-Kumitat jista' jiddeċiedi li jżid jew inaqqas l-għadd ta' Membri b'multipli ta' tlieta. Il-ħatriet addizzjonali għandhom isiru fuq l-istess bażi kif previst fil-paragrafu 2.

4. Il-Membri għandu jkollhom il-kwalifiki meħtieġa mill-pajjiżi rispettivi tagħhom għall-ħatra f'kariga ġudizzjarja, jew ikunu ġuristi ta' kompetenza rikonoxxuta. Huma għandu jkollhom għarfien speċjalizzat tad-dritt u l-kummerċ internazzjonali jew esperjenza speċjalizzata fihom. Preferibbilment għandu jkollhom kompetenzi fil-liġi internazzjonali dwar l-investiment, fil-liġi kummerċjali internazzjonali, u fis-soluzzjoni tat-tilwim li jirriżulta minn ftehimiet dwar l-investiment jew dwar il-kummerċ internazzjonali.

5. Il-Membri għandhom jiġu maħtura għal mandat ta' tmien snin. Madankollu, it-termini inawgurati ta' tlieta mis-sitt persuni maħtura immedjatament wara d-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim, li jiġu ddeterminati bix-xorti, għandhom jiġu estiżi sa tnax-il sena. It-terminu tal-ħatra ta' Membru jiġi jgħi mġedded b'deċiżjoni tal-Kumitat malli jiskadi l-mandat ta' dak il-Membru. Il-postijiet vakanti għandhom jitmlew hekk kif jitbattlu. Persuna maħtura biex tiegħu post persuna li l-mandat tagħha għadu ma ntemmx għandha tibqa' tokkupa l-kariga għall-bqija tal-mandat tal-predeċessor. Persuna li tkun qed isservi f'divizjoni tat-Tribunal meta l-mandat tagħha jiskadi, tista' bl-awtorizzazzjoni tal-President tat-Tribunal tkompli sservi fid-divizjoni sal-għeluq tal-proċedimenti ta' dik id-divizjoni, u għandha titqies bħala li għadha Membru tat-Tribunal għal dak il-ghan biss.

6. Għandu jkun hemm President u Viċi President tat-Tribunal, li għandhom ikunu responsabbli għal kwistjonijiet organizzazzjonali. Huma jinhatru għal mandat ta' erba' snin u għandhom jintgħazlu bix-xorti minn fost il-Membri li jkunu ġew maħtura skont il-paragrafu 2(c). Dawn għandhom iservu fuq il-bażi ta' rotazzjoni u mtella' bix-xorti mill-President tal-Kumitat. Il-Viċi President għandu jissostitwixxi lill-President meta dan ma jkunx disponibbli.

7. It-Tribunal għandu jisma' l-kazijiet fid-divizjonijiet li jikkonsistu minn tliet membri, li minnhom kull wiegħed għandu jinhatru skont il-paragrafi 2(a), 2(b), u 2(c), rispettivament. Id-divizjoni għandha tkun ippreseduta mill-Membru li jkun inhatru skont il-paragrafu 2(c).

8. Fi żmien 90 jum minn meta titressaq it-talba skont l-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal), il-President tat-Tribunal għandu jahtar lill-Membri li jiffurmaw id-diviżjoni tat-Tribunal li tisma' l-kawzi fuq bażi ta' rotazzjoni, u jiżgura li l-kompożizzjoni tad-diviżjonijiet tkun aleatorja u imprevedibbli, filwaqt li jagħti lill-Membri kollha opportunità indaqs li jservu.

9. Minkejja l-paragrafu 7, il-partijiet litiganti jistgħu jaqblu li każ jinstema' minn Membru uniku. Dan il-Membru għandu jintgħażel mill-President tat-Tribunal minn fost dawk il-Membri li jkunu gew maħtura skont il-paragrafu 2(c). Il-konvenut għandu jagħti konsiderazzjoni pożittiva lil tali talba mir-rikorrent, b'mod partikolari meta r-rikorrent ikun, jew qed jitlob f'isem impriża żgħira jew medja jew il-kumpens jew id-danni mitluba jkunu relattivament baxxi. Tali talba għandha ssir mat-tressiq tat-talba skont l-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal).

10. It-Tribunal għandu jfassal il-proċeduri ta' hidma tiegħu stess.

11. Il-Membri tat-Tribunal għandhom jiżguraw li jkunu disponibbli u kapaci jwettqu l-funzjonijiet tagħhom stabbiliti f'din it-Taqsima.

12. Sabiex jiżguraw id-disponibbiltà tagħhom, kull xahar, il-Membri għandhom jithallsu tariffa ta' hlas minn qabel li għandha tiġi f'fissata b'deċiżjoni tal-Kumitat. Il-President tat-Tribunal, u fejn applikabbli, il-Viċi President, għandu jirċievi tariffa ekwivalenti għat-tariffa ddeterminata skont l-Artikolu 3.10(11) (Tribunal tal-Appell) għall kull jum li nħadem fl-issodisfar tal-funzjonijiet tal-President tat-Tribunal skont din it-Taqsima.

13. It-tariffa ta' hlas minn qabel u t-tariffi ta' kuljum għall-President jew il-Viċi President tat-Tribunal, meta jissodisfaw il-funzjonijiet tal-President tat-Tribunal skont din it-Taqsima għandhom jiġu mhallas b'mod ekwu miż-żewġ Partijiet fil-kont ġestit mis-Segretarjat tal-ICSID. F'każ li Parti waħda tonqos milli tħallas it-tariffa ta' hlas minn qabel jew it-tariffi ta' kuljum, il-Parti l-oħra tista' tagħzel li tħallas. Kwalunkwe arretrat bhal dan jibqa' pagabbli, b'imghax xieraq.

14. Sakemm il-Kumitat ma jadottax deċiżjoni skont il-paragrafu 15, l-ammont tat-tariffi u l-ispejjeż l-oħra tal-Membri f'divizjoni tat-Tribunal għandhom ikunu dawk iddeterminati skont ir-Regolament 14(1) tar-Regolamenti Amministrattivi u Finanzjarji tal-Konvenzjoni tal-ICSID fis-seħh fid-data tal-prezentazzjoni tat-talba u allokat mit-Tribunal fost il-partijiet litiganti f'konformità mal-Artikolu 3.21 (Spejjeż).

15. Malli l-Kumitat jiehu deċiżjoni, it-tariffa ta' hlas minn qabel u tariffi u spejjeż oħra jistgħu jiġu ttrasformati b'mod permanenti f'salarju regolari. F'każ bhal dan, il-Membri għandhom iservu fuq bażi full-time u l-Kumitat għandu jiffissa r-remunerazzjoni tagħhom u kwistjonijiet organizzazzjonali relatati. F'dan il-każ, il-Membri ma għandhomx jithallew jinvolvu ruħhom fi kwalunkwe okkupazzjoni oħra, kemm jekk din tkun bi hlas u kemm jekk le, sakemm il-President tat-Tribunal ma jagħtix eżenzjoni b'mod eċċezzjonali lil dak il-Membru.

16. Is-Segretarjat tal-ICSID għandu jaġixxi bhala Segretarjat għat-Tribunal u jipprovdu appoġġ xieraq. L-ispejjeż għal tali appoġġ għandhom ikunu allokat mit-Tribunal fost il-partijiet litiganti f'konformità mal-Artikolu 3.21 (Spejjeż).

ARTIKOLU 3.10

Tribunal tal-Appell

1. Bil-preżenti gie stabbilit Tribunal tal-Appell permanenti biex jisma' l-appelli mill-ghotjiet provvizorji mahruġa mit-Tribunal.
2. Mad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, il-Kumitat għandu jahtar sitt Membri għat-Tribunal tal-Appell. Għall-finijiet ta' din il-hatra:
 - (a) Il-Parti tal-UE għandha tinnomina żewġ Membri;
 - (b) Singapore għandu jinnomina żewġ Membri; u
 - (c) Il-Parti tal-UE u Singapore għandhom jinnominaw flimkien żewġ Membri li ma għandhomx ikunu persuni bin-nazzjonalità ta' xi Stat Membru tal-Unjoni jew ta' Singapore.
3. Il-Kumitat jista' jiddeċiedi li jżid jew inaqqas l-għadd ta' Membri tat-Tribunal tal-Appell b'multipli ta' tlieta. Il-hatriet addizzjonali għandhom isiru fuq l-istess bażi kif previst fil-paragrafu 2.
4. Il-Membri tat-Tribunal tal-Appell għandu jkollhom il-kwalifiki meħtieġa mill-pajjiżi rispettivi tagħhom għal hatra fl-ogħla karigi ġudizzjarji, jew ikunu ġuristi ta' kompetenza rikonoxxuta. Huma għandu jkollhom għarfien speċjalizzat tal-liġi internazzjonali pubblika jew esperjenza fiha. Preferibbilment għandu jkollhom kompetenzi, b'mod partikolari, fil-liġi internazzjonali dwar l-investment, fil-liġi kummerċjali internazzjonali, jew fis-soluzzjoni tat-tilwim li jirriżulta minn ftehimiet dwar l-investment jew dwar il-kummerċ internazzjonali.

5. Il-Membri tat-Tribunal tal-Appell ghandhom jinhatru ghal mandat ta' tmien snin. Madankollu, it-termini inawgurati ta' tlieta mis-sitt persuni mahtura immedjatament wara d-dhul fis-sehh ta' dan il-Ftehim, li jigu ddeterminati bix-xorti, ghandhom jigu estizi sa tnax-il sena. It-terminu tal-hatra ta' Membru jista' jigi mgedded b'decizjoni tal-Kumitat malli jiskadi t-terminu ta' dak il-Membru. Il-postijiet vakanti ghandhom jimtlew hekk kif jitbattlu. Persuna mahtura biex tiehu post persuna li l-mandat taghha ghadu ma ntemmx ghandha tibqa' tokkupa l-kariga ghall-bqija tal-mandat tal-predecessur. Persuna li tkun qed isservi f'divizjoni tat-Tribunal tal-Appell, meta jiskadi l-mandat taghha u bl-awtorizzazzjoni tal-President tat-Tribunal tal-Appell, tista' tkompli sservi fid-divizjoni sal-gheluq tal-procedimenti ta' din id-divizjoni, ghandha titqies bhala li ghadha Membru tat-Tribunal tal-Appell u ghal dan il-ghan biss.
6. Ghandu jkun hemm President u Vici President tat-Tribunal tal-Appell li ghandhom ikunu responsabbli mill-kwistjonijiet organizzazzjonali. Dawn jinhatru ghal mandat ta' erba' snin u ghandhom jittellghu bix-xorti minn fost il-Membri tat-Tribunal tal-Appell li jkunu gew mahtura skont il-paragrafu 2(c). Dawn ghandhom iservu fuq il-bazi ta' rotazzjoni mtella' bix-xorti mill-President tal-Kumitat. Il-Vici President ghandu jissostitwixxi lill-President meta dan ma jkunx disponibbli.
7. It-Tribunal tal-Appell ghandu jisma' l-każijiet fid-divizjonijiet li jikkonsistu minn tliet Membri, li minnhom wiehed ghandu jinhatar skont il-paragrafi 2(a), 2(b), u 2(c), rispettivament. Id-divizjoni ghandha tigi ppreseduta mill-Membru li jkun inhatar skont il-paragrafu 2(c).
8. Il-President tat-Tribunal tal-Appell ghandu jahtar lill-Membri li jiffurmaw id-divizjoni tat-Tribunal tal-Appell li tisma' l-appell fuq bazi ta' rotazzjoni, u jiżgura li l-kompożizzjoni tad-divizjonijiet tkun aleatorja u imprevedibbli, filwaqt li jaghti lill-Membri kollha opportunità indaqs li jservu.
9. It-Tribunal tal-Appell ghandu jfassal il-proceduri ta' hidma tieghu stess.

10. Il-Membri tat-Tribunal tal-Appell għandhom jiżguraw li jkunu disponibbli u kapaċi jwettqu l-funzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

11. Sabiex jiżguraw id-disponibbiltà tagħhom, kull xahar, il-Membri għandhom jiġu mħallsa tariffa ta' ħlas minn qabel u jirċievu tariffa għal kull jum li jaħdmu bħala Membri, liema tariffi għandhom jiġu deċiżi mill-Kumitat. Il-President tat-Tribunal tal-Appell u, fejn applikabbli, il-Viċi President, għandhom jirċievu tariffa għal kull jum li jaħdmu billi jissodisfaw il-funzjonijiet ta' President tat-Tribunal tal-Appell skont din it-Taqsima.

12. It-tariffa ta' ħlas minn qabel u t-tariffi ta' kuljum għall-President jew il-Viċi President tat-Tribunal tal-Appell meta jaħdmu biex jissodisfaw il-funzjonijiet ta' President tat-Tribunal tal-Appell skont din it-Taqsima għandhom jiġu mħallsa b'mod ekwu miż-żewġ Partijiet f'kont ġestit mis-Segretarjat tal-ICSID. F'każ li Parti wahda tonqos milli thallas it-tariffa ta' ħlas minn qabel jew it-tariffi ta' kuljum, il-Parti l-oħra tista' tagħżel li thallas. Kull arretrat bħal dan jibqa' pagabbli, b'imghax xieraq.

13. It-tariffa ta' ħlas minn qabel u t-tariffi ta' kuljum jistgħu jiġu trasformati b'mod permanenti f'salarju regolari, jekk il-Kumitat jiddeċiedi dan. F'tali każ, il-Membri tat-Tribunal tal-Appell għandhom iservu fuq bażi full-time u l-Kumitat għandu jiffissa r-remunerazzjoni tagħhom u kwistjonijiet organizzazzjonali relatati. F'dan il-każ, il-Membri tat-Tribunal tal-Appell ma għandhomx jithallew jinvolvu ruhhom f'xi okkupazzjoni oħra, kemm jekk din tkun bi ħlas u kemm jekk le, sakemm ma tinghatax eżenzjoni b'mod eċċezzjonali mill-President tat-Tribunal tal-Appell.

14. Is-Segretarjat tal-ICSID għandu jaġixxi bħala Segretarjat għat-Tribunal tal-Appell u jipprovdi appoġġ xieraq. L-ispejjeż għal tali appoġġ għandhom jiġu allokat mit-Tribunal fost il-partijiet litiganti f'konformità mal-Artikolu 3.21 (Spejjeż).

ARTIKOLU 3.11

Etika

1. Il-Membri tat-Tribunal u tat-Tribunal tal-Appell għandhom jintgħażlu minn fost il-persuni li ma hemm l-ebda dubju dwar l-indipendenza tagħhom. Dawn ma għandhom ikunu affiljati ma l-ebda gvern,¹ u b'mod partikolari, ma għandhom jiehdu l-ebda istruzzjoni mingħand l-ebda gvern jew organizzazzjoni fir-rigward ta' kwistjonijiet relatati mat-tilwim. Huma ma għandhomx jipparteċipaw fil-kunsiderazzjoni ta' tilwim li jkun joħloq kunflitt ta' interess dirett jew indirett. B'dan huma għandhom jikkonformaw mal-Anness 7 (Kodiċi ta' Kondotta għall-Membri tat-Tribunal, it-Tribunal tal-Appell u l-Medjaturi). Barra minn hekk, malli jinħatru, huma ma għandhomx jibqgħu jaġixxu ta' konsulent, espert mahtur minn parti jew xhud mahtur minn parti fi kwalunkwe tilwim ta' protezzjoni ta' investiment pendenti jew gdid taht dan jew kwalunkwe ftehim jew liġi domestika oħra.

2. Jekk parti litiganti tqis li Membru għandu kunflitt ta' interess, dan għandu jibgħat avviż ta' oġġezzjoni tal-hatra ta' dak il-Membru lill-President tat-Tribunal jew lill-President tat-Tribunal tal-Appell, rispettivament. Kwalunkwe avviż ta' oġġezzjoni għandu jintbagħat fi żmien 15-il jum mid-data li fiha tkun giet ikkomunikata l-kompożizzjoni tad-diviżjoni tat-Tribunal jew tat-Tribunal tal-Appell lill-parti litiganti, jew fi żmien 15-il jum mid-data li fiha l-parti saret taf bil-fatti rilevanti, jekk ma setgħux raġonevolment isiru magħrufa fiż-żmien meta giet iffurmata d-diviżjoni. L-avviż ta' oġġezzjoni għandu jiddikjara r-raġunijiet għaliex qed issir l-oġġezzjoni.

¹ Għal aktar ċertezza, il-fatt li persuna tirċievi introjtu mill-gvern, jew qabel kienet impjegata mill-gvern, jew għandha relazzjoni familjali ma' persuna li tirċievi introjtu mill-gvern, fih innifsu ma jaġmlix lil dik il-persuna ineligibbli.

3. Jekk, fi żmien 15-il jum mid-data tal-avviż ta' sfida, il-Membru sfidat jagħżel li ma jirriżenjax minn dik id-diviżjoni, il-President tat-Tribunal jew il-President tat-Tribunal tal-Appell, rispettivament, wara li jissimghu l-partijiet litiganti u wara li jipprovdi l-opportunità lill-Membru li jippreżenta l-osservazzjonijiet tiegħu, jagħtu deċiżjoni fi żmien 45 jum mill-wasla tan-notifika ta' sfida u jinnotifikaw lill-partijiet litiganti u l-Membri l-oħra tad-diviżjoni mingħajr dewmien.
4. L-oġġezzjonijiet kontra l-hatra għal diviżjoni tal-President tat-Tribunal għandhom jiġu deċiżi mill-President tat-Tribunal tal-Appell u viċi versa.
5. Malli l-President tat-Tribunal tal-Appell jagħmel rakkomandazzjoni motivata, il-Partijiet, b'deċiżjoni tal-Kumitat, jistgħu jiddeċiedu li jneħħu Membru mit-Tribunal jew mit-Tribunal tal-Appel, meta l-imġiba tagħha tkun inkonsistenti mal-obbligi stipulati fil-paragrafu 1 u ma tkunx kompatibbli mas-shubija kontinwata tagħha tat-Tribunal jew tat-Tribunal tal-Appell. Jekk l-imġiba inkwistjoni tkun allegatament dik tal-President tat-Tribunal tal-Appell, il-President tat-Tribunal tal-Prim'Istanza għandu jippreżenta r-rakkomandazzjoni motivata. L-Artikoli 3.9(5) (Tribunal tal-Prim'Istanza) u 3.10(4) (Tribunal tal-Appell) għandhom japplikaw *mutatis mutandis* għall-mili ta' postijiet battala li joħorgu skont dan il-paragrafu.

ARTIKOLU 3.12

Mekkanizmu għas-Soluzzjoni tat-Tilwim Multilaterali

Il-Partijiet, flimkien u ma' partijiet kummerċjali oħra, għandhom ifittxu l-istabbiliment ta' mekkanizmu tal-appell u tribunal tal-investment multilaterali għas-soluzzjoni ta' tilwim dwar investment internazzjonali. Hekk kif jitwaqqaf tali mekkanizmu multilaterali, il-Kumitat għandu jqis l-adozzjoni ta' deċiżjoni li ttiprovdi li t-tilwim dwar investment taħt din it-Taqsima jiġi solvut permezz ta' dan il-mekkanizmu multilaterali, u jagħmel arrangamenti tranżitorji xierqa.

ARTIKOLU 3.13

Il-Ligi Applikabbli u r-Regoli ta' Interpretazzjoni

1. It-Tribunal għandu jiddeċiedi jekk it-trattament li huwa s-sugġett tat-talba jkunx bi ksur ta' obbligu skont il-Kapitolu Tnejn (Protezzjoni tal-Investment).

2. Soġġett għall-paragrafu 3, it-Tribunal għandu japplika dan il-Ftehim interpretat f'konformità mal-Konvenzjoni ta' Vjenna dwar il-Liġi tat-Trattati u regoli u prinċipji oħra tal-liġi internazzjonali applikabbli bejn il-Partijiet¹.

3. Meta jinholoq thassib gravi rigward kwistjonijiet ta' interpretazzjoni li jistgħu jaffettwaw kwistjonijiet relatati ma' dan il-Ftehim, il-Kumitat, skont is-subparagrafu 4(f) tal-Artikolu 4.1 (Kumitat), jista' jadotta interpretazzjonijiet tad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim. Interpretazzjoni adottata mill-Kumitat għandha torbot lit-Tribunal u lit-Tribunal tal-Appell u kwalunkwe sentenza għandha tkun konsistenti ma' dik id-deċizjoni. Il-Kumitat jista' jiddeċiedi li interpretazzjoni għandu jkollha effett vinkolanti minn data speċifika.

ARTIKOLU 3.14

Talbiet li Jidher biċ-Ĉar li Huma Mingħajr Mertu Legali

1. Il-konvenut jista' jippreżenta oġġezzjoni li talba jidher biċ-Ĉar li hi mingħajr mertu legali mhux aktar tard minn tletin jum wara t-twaqqif ta' diviżjoni tat-Tribunal skont l-Artikolu 3.9 (Tribunal tal-Prim'Istanza) u f'kwalunkwe każ qabel l-ewwel sessjoni tad-diviżjoni tat-Tribunal.

¹ Għal aktar ċertezza, il-liġi domestika tal-Partijiet ma għandhiex tkun parti mil-liġi applikabbli. Meta t-Tribunal ikun mitlub jaċċerta t-tifsira ta' dispożizzjoni tal-liġi domestika ta' waħda mill-Partijiet bħala stat ta' fatt, dan għandu jsegwi l-interpretazzjoni prevalenti ta' dik id-dispożizzjoni li tkun saret mill-qradi jew mill-awtoritajiet ta' dik il-Parti, u kwalunkwe tifsira mogħtija lil-liġi domestika rilevanti li tkun saret mit-Tribunal ma għandha tkun vinkolanti fuq il-qradi jew l-awtoritajiet tal-ebda parti. It-Tribunal ma għandux ikollu ġurisdizzjoni biex jiddetermina l-legalità ta' mizura, li allegatament tikkostitwixxi ksur ta' dan il-Ftehim, skont il-liġi domestika tal-Parti litiganti.

2. Il-konvenut għandu jispeċifika b'mod preċiż kemm jista' jkun il-bażi għall-oġġezzjoni.
3. It-Tribunal, wara li jagħti lill-partijiet litiganti l-opportunità li jipprezentaw l-osservazzjonijiet tagħhom fuq l-oġġezzjoni, għandu jgħid deċiżjoni jew deċiżjoni provviżorja dwar l-oġġezzjoni fl-ewwel sessjoni tad-diviżjoni tat-Tribunal jew minnufih wara dan.
4. Din il-proċedura u kwalunkwe deċiżjoni tat-Tribunal għandhom ikunu mingħajr ħsara għad-dritt tal-konvenut li joġġezzjona, skont l-Artikolu 3.15 (Talbiet Infondati bħala Kwistjoni ta' Liġi) jew matul il-proċedimenti, għall-merti legali ta' talba u mingħajr ħsara għall-awtorità tat-Tribunal li jindirizza oġġezzjonijiet oħra bħala kwistjoni preliminari.

ARTIKOLU 3.15

Talbiet Infondati bħala Kwistjoni ta' Liġi

1. Mingħajr ħsara għall-awtorità tat-Tribunal biex tindirizza oġġezzjonijiet oħra bħala kwistjoni preliminari jew għad-dritt tal-konvenut li jqajjem xi oġġezzjonijiet bħal dawn f'kwalunkwe hin xieraq, it-Tribunal għandu jindirizza u jiddeċiedi bħala kwistjoni preliminari kwalunkwe oġġezzjoni mill-konvenut li, bħala kwistjoni ta' liġi, talba pprezentata skont l-Artikolu 3.6 (Prezentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal), jew kwalunkwe parti minnu, ma tkunx talba li għaliha tista' tittiehed deċiżjoni favur ir-rikorrent skont din it-Taqsima, anki jekk il-fatti allegati kienu preżunti bħala veri. It-tribunal jista' wkoll jikkunsidra kwalunkwe fatt rilevanti ieħor li ma jkunx qed jiġi kkontestat.

2. Oġġezzjoni skont il-paragrafu 1 għandha tintbagħat lit-Tribunal malajr kemm jista' jkun wara li tiġi ffurmata d-diviżjoni tat-tribunal, u fl-ebda każ aktar tard mid-data li t-Tribunal jistabbilixxi għall-konvenut biex iressaq il-kontrosottomissjoni jew dikjarazzjoni ta' difiża tiegħu jew, fil-każ ta' emenda għat-talba, id-data li t-Tribunal jiffissa għall-konvenut biex jippreżenta r-risposta tiegħu għall-emenda. Oġġezzjoni ma tistax tiġi ppreżentata skont il-paragrafu 1 sakemm ikun hemm proċedimenti pendenti taħt l-Artikolu 3.14 (Talbiet li Jidher biċ-Ĉar li Huma Mingħajr Mertu Legali), sakemm it-Tribunal ma jagħtix il-kunsens biex tiġi ppreżentata oġġezzjoni skont dan l-Artikolu, wara li jqis kif xieraq iċ-ċirkostanzi tal-każ.

3. Mal-wasla ta' oġġezzjoni skont il-paragrafu 1, u sakemm ma jqisx li l-eċċezzjoni tkun infondata b'mod ċar, it-Tribunal għandu jissospendi kwalunkwe proċediment fuq il-merti, jistabbilixxi skeda għall-konsiderazzjoni tal-oġġezzjoni konsistenti ma' kwalunkwe skeda li jkun stabbilixxa biex jikkunsidra kwalunkwe domanda preliminari, u għandu jgħid deciżjoni jew deciżjoni provvizorja dwar l-oġġezzjoni, filwaqt li jagħti r-raġunijiet għad-deciżjoni jew deciżjoni provvizorja tiegħu.

ARTIKOLU 3.16

It-Trasparenza tal-Proċedimenti

L-Anness 8 (Regoli dwar l-Aċċess Pubbliku għad-Dokumenti, is-Seduti ta' Smigh u l-Possibbiltà li Terzi Persuni Jagħmlu Sottomissjonijiet) japplika għal tilwim taħt din it-Taqsima.

ARTIKOLU 3.17

Il-Parti Mhux Litiganti għall-Ftehim

1. It-Tribunal għandu jaċċetta jew, wara konsultazzjoni mal-partijiet litiganti, jista' jistieden, sottomissjonijiet orali jew bil-miktub dwar kwistjonijiet dwar l-interpretazzjoni tat-trattat mill-Parti mhux litiganti.
2. It-Tribunal ma għandu jislet l-ebda inferenza min-nuqqas ta' xi sottomissjoni jew twegiba għal stedina skont il-paragrafu 1.
3. It-tribunal għandu jiżgura li kwalunkwe sottomissjoni ma tfixkilx jew tkun ta' piż żejjed fuq il-proċedimenti, jew inkella tippreġudika xi parti litiganti.
4. It-Tribunal għandu jiżgura wkoll li l-partijiet litiganti jingħataw opportunità raġonevoli sabiex jipprezentaw l-osservazzjonijiet tagħhom dwar kwalunkwe sottomissjoni mill-Parti mhux litiganti.

ARTIKOLU 3.18

Sentenzi

1. Meta t-Tribunal jiddeċiedi li t-trattament fil-kawża qed jikser obbligu taht il-Kapitolu Tnejn (Protezzjoni tal-Investment), it-Tribunal jista' jaghti, b'mod separat jew f'kombinazzjoni, biss¹:

- (a) danni monetarji u kwalunkwe imġax applikabbli; u
- (b) ir-restituzzjoni ta' proprjetà, dment li l-konvenut jista' jhallas għad-danni monetarji u kwalunkwe imġax applikabbli, kif stabbilit mit-Tribunal f'konformità mal-Kapitolu Tnejn (Protezzjoni tal-Investment), minflok ir-restituzzjoni.

2. Id-danni monetarji ma għandhomx ikunu akbar mill-ammont tat-telf imġarrab mir-rikorrent jew il-kumpanija stabbilita lokalment tiegħu, fejn applikabbli, bħala riżultat tal-ksur tad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-Kapitolu Tnejn (Protezzjoni tal-Investment), bit-tnaqqis ta' kwalunkwe dannu jew kumpens minn qabel diġà pprovduti mill-Parti interessata. It-Tribunal ma għandux jaghti danni punittivi.

3. Meta tiġi ppreżentata talba f'isem kumpanija stabbilita lokalment, l-għotja għandha ssir lill-kumpanija stabbilita lokalment.

¹ Għal aktar ċertezza, għandha ssir għotja finali abbazi ta' talba mir-rikorrent u għandha ssir wara li jitqies kull kumment mill-partijiet litiganti.

4. Bhala regola ġenerali, it-Tribunal għandu joħroġ għotja provvizzorja fi żmien 18-il xahar mid-data tal-preżentazzjoni tat-talba. Meta t-Tribunal iqis li ma jistax joħroġ għotja provvizzorja fi żmien 18-il xahar, dan għandu jinforma lill-partijiet litiganti bil-miktub bir-raġunijiet għad-dewmien flimkien ma' stima tal-perjodu li matulu jkun se joħroġ l-għotja provvizzorja tiegħu. L-għotja provvizzorja għandha ssir finali 90 jum wara li din tkun harget jekk l-ebda waħda mill-partijiet litiganti ma tkun appellat l-għotja lit-Tribunal tal-Appell.

ARTIKOLU 3.19

Proċedura ta' Appell

1. Kull parti litiganti tista' tappella sentenza provvizzorja quddiem it-Tribunal tal-Appell, fi żmien 90 jum mill-ħruġ tagħha. Ir-raġunijiet għall-appell huma:

- (a) li t-Tribunal ikun żbalja fl-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni tal-liġi applikabbli;
- (b) li t-Tribunal ikun żbalja b'mod ċar fl-apprezzament tal-fatti, inkluż fl-apprezzament tal-liġi domestika rilevanti; jew,
- (c) dawk previsti fl-Artikolu 52 tal-Konvenzjoni ICSID, sakemm ma jiġux koperti minn (a) u (b).

2. Jekk it-Tribunal tal-Appell jiċhad l-appell, l-għotja provvizzorja għandha ssir finali. It-Tribunal tal-Appell jista' jiċhad ukoll l-appell fuq bażi mhaffa fejn ikun ċar li l-appell huwa infondat b'mod ċar, f'liema każ l-għotja provvizzorja għandha ssir finali.

3 Jekk it-Tribunal tal-Appell jilqa' l-appell huwa għandu jimmodifika jew jirrevoka s-sejbiet u l-konklużjonijiet legali fl-għotja provvizorja kompletament jew parzjalment. It-Tribunal tal-Appell għandu jirreferi l-kwistjoni lura lit-Tribunal, u jispeċifika b'mod preċiż kif immodifika jew irrevoka s-sejbiet u l-konklużjonijiet rilevanti tat-Tribunal. It-Tribunal għandu jkun marbut bis-sejbiet u l-konklużjonijiet tat-Tribunal tal-Appell, u wara li jisma' lill-partijiet litiganti, jekk ikun xieraq, għandu jirrevedi l-għotja provvizorja tiegħu skont dan. It-Tribunal għandu jfittex li joħroġ l-għotja riveduta tiegħu fi żmien 90 jum mir-rinviju tal-kwistjoni lura lilu.

4. Bħala regola generali, il-proċedimenti tal-appell ma għandhomx jaqbżu l-180 jum, ikkalkulat mid-data li fiha parti litiganti tinnotifika formalment id-deċiżjoni tagħha biex tappella għad-data li fiha t-Tribunal Tal-Appell joħroġ id-deċiżjoni tiegħu. Meta t-Tribunal tal-Appell iqis li ma jistax joħroġ id-deċiżjoni tiegħu fi żmien 180 jum, dan għandu jinforma lill-partijiet litiganti bil-miktub bir-raġunijiet għad-dewmien flimkien ma' stima tal-perjodu li matulu jkun se joħroġ id-deċiżjoni tiegħu. Fl-ebda każ il-proċedimenti ma għandhom jaqbżu l-270 jum.

5. Parti litiganti li tressaq appell għandha tipprovdi sigurtà għall-ispejjeż tal-appell. Il-parti litiganti għandha tipprovdi wkoll kwalunkwe sigurtà oħra kif ordnat mit-Tribunal tal-Appell.

6. Id-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 3.8 (Finanzjament ta' Parti Terza), l-Anness 8 (Regoli dwar l-Aċċess Pubbliku għad-Dokumenti, is-Seduti ta' Smigh u l-Possibbiltà li Terzi Persuni Jagħmlu Sottomissjonijiet), 3.17 (Il-Parti Li Ma Tkunx Qed Tikkontesta għall-Ftehim) u l-Artikolu 3.21 (Spejjeż) għandhom japplikaw *mutatis mutandis* fir-rigward tal-proċedura ta' appell.

ARTIKOLU 3.20

Indennizz jew Kumpens Ieħor

Il-konvenut ma jistax jasserixxi, u t-Tribunal ma għandux jaċċettax, bhala difiża, kontrotalba, dritt ta' tpaċija jew għal xi raġuni oħra, li r-rikorrent ikun irċieva jew ser jirċievi l-indennizz jew kumpens ieħor skont assigurazzjoni jew kuntratt ta' garanzija, għad-danni kollha jew parti minnhom mitluba fil-kuntest ta' kawża mibdiya skont din it-Taqsima.

ARTIKOLU 3.21

Spejjeż

1. It-Tribunal għandu jordna li l-ispejjeż tal-proċedimenti jithallsu mill-parti litiganti li titlef. F'ċirkostanzi eċċezzjonali, it-Tribunal jista' jqassam l-ispejjeż bejn il-partijiet litiganti jekk jiddetermina li t-tqassim huwa xieraq fiċ-ċirkostanzi tal-każ.
2. Spejjeż raġonevoli oħra, inklużi spejjeż ta' rappreżentazzjoni u assistenza legali, għandhom jithallsu mill-parti li tkun tilfet, sakemm it-Tribunal ma jiddeterminax li tali tqassim tal-ispejjeż mhuwiex adattat fiċ-ċirkostanzi tal-każ.
3. Meta jkunu rnexxew biss partijiet mit-talbiet, l-ispejjeż mogħtija għandhom jiġu aġġustati, b'mod proporzjonali, man-numru jew il-limitu tal-partijiet tat-talbiet li jkunu rnexxew.

4. Meta talba jew partijiet ta' talba jkunu miċhuda fuq l-applikazzjoni tal-Artikolu 3.14 (Talbiet li Jidher biċ-Ĉar li Huma Mingħajr Merti Legali) jew l-Artikolu 3.15 (Talbiet Infondati bħala Kwistjoni ta' Ligi), it-Tribunal għandu jordna li l-ispejjeż kollha marbuta ma' tali talba jew ma' partijiet tagħha, inklużi l-ispejjeż tal-proċedimenti u spejjeż raġonevoli oħra, inklużi spejjeż ta' rappreżentazzjoni u assistenza legali, għandhom jithallsu mill-parti litiganti li titlef.

5. Il-Kumitat għandu jqis l-adozzjoni ta' regoli supplimentari fuq it-tariffi għall-finijiet ta' determinazzjoni tal-ammont massimu tal-ispejjeż ta' rappreżentazzjoni u assistenza legali li jistgħu jithallsu minn kategoriji speċifiċi ta' partijiet litiganti li ma jirnexxux. Tali regoli supplimentari għandhom iqisu r-riżorsi finanzjarji ta' rikorrent li jkun persuna fiżika jew intrapriża ta' daqs żgħir jew medju. Il-Kumitat għandu jagħmel hiltu biex jadotta tali regoli supplimentari mhux aktar tard minn sena wara d-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 3.22

Infurzar tas-Sentenzi

1. Sentenza mogħtijaa skont din it-taqsimma ma għandhiex tkun infurzabbli sakemm ma ssirx finali skont l-Artikoli 3.18(4) (Sentenza), 3.19(2) (Proċedura ta' Appell), jew 3.19(3) (Proċedura ta' Appell). Is-sentenzi finali maħruġa skont din it-Taqsimma mit-Tribunal għandhom ikunu vinkolanti bejn il-partijiet litiganti u ma għandhomx jitwarrbu, ikunu soġġetti għall-appell, reviżjoni, annullament jew kwalunkwe rimedju ieħor¹.

¹ Għal aktar ċertezza, dan ma jimpedixxix lill-parti litiganti milli titlob lit-Tribunal jirrevedi, jikkoreġi, jew jinterpreta sentenza, bħal skont l-Artikoli 50 u 51 tal-Konvenzjoni ICSID jew l-Artikoli 37 u 38 tar-Regoli ta' Arbitraġġ ta' UNCITRAL, jew dispożizzjonijiet ekwivalenti ta' regoli oħra, kif applikabbli għall-proċedimenti inkwistjoni.

2. Kull parti għandha tirrikonoxxi sentenza mogħtija skont dan il-Ftehim bħala vinkolanti u tinforza l-obbligu finanzjarju fi hdan it-territorju tagħha bħallikieku kienet sentenza finali ta' qorti f'dik il-Parti.
3. L-eżekuzzjoni tas-sentenza għandha tkun irregolata mil-ligijiet dwar l-eżekuzzjoni ta' sentenzi jew għotjiet fis-seħh fejn issir tali eżekuzzjoni.
4. Għal aktar ċertezza, l-Artikolu 4.11 (L-Ebda Effett Dirett) tal-Kapitolu Erbgħa (Dispożizzjonijiet Istituzzjonali, Ġenerali u Finali) ma għandux jimpedixxi r-rikonoxximent, l-eżekuzzjoni jew l-infurzar ta' sentenzi stabbiliti skont din it-Taqsima.
5. Għall-finijiet tal-Artikolu I tal-Konvenzjoni ta' New York, is-sentenzi finali mogħtija skont din it-Taqsima huma deċiżjonijiet arbitrali relatati ma' talbiet li huwa meqjus li jirriżultaw minn relazzjoni jew tranżazzjoni kummerċjali.
6. Għal aktar ċertezza, u skont il-paragrafu 1, meta talba tiġi ppreżentata għas-soluzzjoni tat-tilwim skont l-Artikolu 3.6(1)(a) (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal), sentenza finali maħruġa skont din it-Taqsima għandha tikkwalifika bħala sentenza taħt it-Taqsima 6 tal-Kapitolu IV tal-Konvenzjoni ICSID.

ARTIKOLU 3.23

Rwol tal-Partijiet għall-Ftehim

1. L-ebda Parti ma għandha tagħti protezzjoni diplomatika, jew tippreżenta talba internazzjonali, fir-rigward ta' tilwim li wiehed mill-investituri tagħha u l-Parti l-oħra jkunu qablu li jippreżentaw jew ikunu ppreżentaw għas-soluzzjoni tat-tilwim taht din it-Taqsima, sakemm il-Parti l-oħra ma tkunx naqset milli tirrispetta u tikkonforma mad-deċiżjoni stabbilita f'dik it-tilwima. "Il-protezzjoni diplomatika", għall-finijiet ta' dan il-paragrafu, ma tinkludix skambji diplomatiċi informali bl-iskop uniku li tiffaċilita s-soluzzjoni tat-tilwim.
2. Għal aktar ċertezza, il-paragrafu 1 ma għandux jeskludi l-possibbiltà li Parti jkollha rikors għal proċeduri ta' soluzzjoni tat-tilwim taht it-Taqsima B (Soluzzjoni ta' Tilwim bejn il-Partijiet) tal-Kapitolu Tlieta (Soluzzjoni tay-Tilwim) Taqsima B (Soluzzjoni ta' Tilwim bejn il-Partijiet) fir-rigward ta' miżura ta' applikazzjoni ġenerali anki jekk din il-miżura hija allegata li kisret dan il-Ftehim fir-rigward ta' investment speċifiku fir-rigward ta' liema talba giet ippreżentata skont l-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal) u hija mingħajr ħsara għall-Artikolu 3.17 (Il-Parti Mhux Litiganti għall-Ftehim).

ARTIKOLU 3.24

Konsolidazzjoni

1. Meta żewġ talbiet jew aktar li jkunu ġew ippreżentati separatament skont l-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal) ikollhom kwistjoni komuni ta' dritt jew ta' fatt u joħorġu mill-istess avvenimenti jew ċirkostanzi, parti litiganti tista' titlob l-istabbiliment ta' diviżjoni separata tat-Tribunal ("diviżjoni ta' konsolidazzjoni") u titlob li tali diviżjoni toħroġ ordni ta' konsolidazzjoni f'konformità ma':
 - (a) il-ftehim tal-partijiet litiganti kollha li jfittxu li jkunu koperti bl-ordni, f'liema każ il-partijiet litiganti għandhom jipprezentaw talba kongunta f'konformità mal-paragrafu 3; jew
 - (b) il-paragrafi minn 2 sa 12, sakemm konvenut wieħed biss jintalab li jkun kopert bl-ordni.
2. Parti litiganti li tfittex ordni ta' konsolidazzjoni għandha l-ewwel tagħti avviż lill-partijiet litiganti l-oħra li jkunu qed ifittxu li jkunu koperti bl-ordni. Dan l-avviż għandu jispeċifika:
 - (a) l-ismijiet u l-indirizzi tal-partijiet litiganti kollha li jfittxu li jkunu koperti bl-ordni;
 - (b) it-talbiet, jew partijiet minnhom, li jkunu qed ifittxu li jkunu koperti bl-ordni; u
 - (c) ir-raġunijiet għall-ordni li tkun qed tintalab.

Il-partijiet litiganti għandhom iħabirku biex jaqblu dwar l-ordni ta' konsolidazzjoni li tkun qed tintalab u dwar ir-regoli applikabbli dwar is-soluzzjoni tat-tilwim.

3. Meta l-partijiet litiganti msemija fil-paragrafu 2 ma jkunux laħqu ftehim dwar il-konsolidazzjoni fi żmien 30 jum mill-avviż, parti litiganti tista' tagħmel talba għal ordni ta' konsolidazzjoni skont il-paragrafi 3 sa 7. It-talba għandha tingħata bil-miktub u għandha tiġi ppreżentata lill-President tat-Tribunal u lill-partijiet litiganti kollha li jkunu qed ifittxu li jkunu koperti bl-ordni. Talba bħal din għandha tispeċifika:

- (a) l-ismijiet u l-indirizzi tal-partijiet litiganti kollha li jfittxu li jkunu koperti bl-ordni;
- (b) it-talbiet, jew partijiet minnhom, li jkunu qed ifittxu li jkunu koperti bl-ordni; u
- (c) ir-raġunijiet għall-ordni li tkun qed tintalab.

Meta l-partijiet litiganti jkunu laħqu ftehim dwar il-konsolidazzjoni tat-talbiet, huma għandhom jipprezentaw talba kongunta lill-President tat-Tribunal f'konformità ma' dan il-paragrafu.

4. Sakemm il-President tat-Tribunal ma jsibx fi żmien 30 jum minn meta jirċievi talba taht il-paragrafu 3 li t-talba tkun infondata b'mod ċar, għandha tiġi stabbilita diviżjoni tat-Tribunal ta' konsolidazzjoni f'konformità mal-Artikolu 3.9(8) (Tribunal tal-Prim'Istanza).

5. Id-diviżjoni ta' konsolidazzjoni tat-Tribunal għandha tmexxi l-proċedimenti tagħha kif ġej:
- (a) sakemm il-partijiet litiganti ma jaqblux mod ieħor, fejn it-talbiet kollha li għalihom qed tintalab ordni ta' konsolidazzjoni jkunu ġew ippreżentati taħt l-istess regoli dwar is-soluzzjoni tat-tilwim, id-diviżjoni ta' konsolidazzjoni għandha tipproċedi taħt l-istess regoli ta' soluzzjoni tat-tilwim;
 - (b) meta t-talbiet li għalihom tintalab ordni ta' konsolidazzjoni ma jkunux ġew ippreżentati taħt l-istess regoli dwar is-soluzzjoni tat-tilwim:
 - (i) il-partijiet litiganti jistgħu jaqblu dwar ir-regoli dwar is-soluzzjoni tat-tilwim disponibbli taħt l-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni tat-Talba lit-Tribunal) li għandhom japplikaw għall-proċedimenti ta' konsolidazzjoni; jew
 - (ii) jekk il-partijiet litiganti ma jistgħux jaqblu fuq l-istess regoli dwar is-soluzzjoni tat-tilwim fi żmien 30 jum mit-talba li ssir skont il-paragrafu 3, għandhom japplikaw ir-regoli ta' arbitraġġ tal-UNCITRAL għall-proċedimenti ta' konsolidazzjoni.
6. Meta d-diviżjoni ta' konsolidazzjoni tkun sodisfatta li żewġ talbiet jew aktar li jkunu ġew imressqa skont l-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal) ikollhom kwistjoni komuni ta' dritt jew ta' fatt u joħorġu mill-istess avvenimenti jew ċirkostanzi, id-diviżjoni ta' konsolidazzjoni tista', fl-interess ta' soluzzjoni ġusta u effiċjenti tat-talbiet, inkluż il-konsistenza ta' deċiżjonijiet, u wara li tisma' l-partijiet litiganti, b'digriet:
- (a) tassumi ġurisdizzjoni fuq, u tista' tisma' u tiddetermina flimkien, it-talbiet kollha jew parti minnhom; jew

(b) tassumi ġurisdizzjoni fuq, u tisma' u tiddetermina talba wahda jew aktar, li d-determinazzjoni tagħhom temmen li tista' tghin fis-soluzzjoni tal-oħrajn.

7. Meta diviżjoni ta' konsolidazzjoni, tiġi stabbilita, rikorrent li jkun ippreżenta talba skont l-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal) u li ma jkunx imsemmi f' talba magħmula skont il-paragrafu 3 jista' jagħmel talba bil-miktub lid-diviżjoni ta' konsolidazzjoni biex jiġi inkluż f' kwalunkwe ordni magħmula skont il-paragrafu 6. Talba bħal din għandha tikkonforma mar-rekwiżiti stipulati fil-paragrafu 3.

8. Fuq talba ta' parti litiganti, id-diviżjoni ta' konsolidazzjoni, sakemm tittiehed id-deċiżjoni tagħha skont il-paragrafu 6, tista' tordna li l-proċedimenti ta' diviżjoni stabbilita skont l-Artikolu 3.9 (Tribunal tal-Prim'Istanza) jiġu sospizi, sakemm din tal-aħħar ma tkunx aġġornat diġà l-proċedimenti tagħha.

9. Diviżjoni tat-Tribunal stabbilita skont l-Artikolu 3.9 (Tribunal tal-Prim'Istanza) għandha tieqaf milli jkollha ġurisdizzjoni biex tiddeċiedi talba, jew partijiet ta' talba, li fuqha diviżjoni tkun assumiet ġurisdizzjoni, u l-proċedimenti ta' diviżjoni stabbilita skont l-Artikolu 3.9 (Tribunal tal-Prim'Istanza) għandhom jiġu sospizi jew jiġu aġġornati skont dan.

10. Id-deċiżjoni tad-diviżjoni ta' konsolidazzjoni fir-rigward ta' talbiet, jew partijiet ta' talbiet, li tkun assumiet ġurisdizzjoni fuqhom, għandha tkun vinkolanti fuq id-diviżjonijiet stabbiliti skont l-Artikolu 3.9 (Tribunal tal-Prim'Istanza) fir-rigward ta' dawn it-talbiet, mid-data li fiha d-deċiżjoni ssir finali skont l-Artikoli 3.18(4) (Deċiżjoni), 3.19(2) (Proċedura ta' Appell), jew 3.19(3) (Proċedura ta' Appell).

11. Rikorrent jista' jirtira t-talba tiegħu, jew parti minnha li tkun soġġetta għal konsolidazzjoni, minn proċedimenti għas-soluzzjoni tat-tilwim skont dan l-Artikolu, sakemm tali talba jew parti minnha aktar tard ma tiġix ippreżentata mill-ġdid skont l-Artikolu 3.6 (Preżentazzjoni ta' Talbiet lit-Tribunal).

12. Fuq talba ta' waħda mill-partijiet litiganti, id-diviżjoni ta' konsolidazzjoni tista' tiegħu dawk il-miżuri li tqis li huma xierqa biex tippreserva l-kunfidenzjalità ta' informazzjoni protetta ta' dik il-parti litiganti vis-à-vis partijiet litiganti oħra. Miżuri bħal dawn jistgħu jinkludu l-preżentazzjoni ta' verżjonijiet riveduti ta' dokumenti li fihom informazzjoni protetta lill-partijiet litiganti oħra jew arrangamenti biex partijiet mis-seduti ta' smiġ isiru fil-privat.

TAQSIMA B

SOLUZZJONI TAT-TILWIM BEJN IL-PARTIJET

ARTIKOLU 3.25

Kamp ta' applikazzjoni

Din it-Taqsima tapplika fir-rigward ta' kwalunkwe tilwima bejn il-Partijiet li għandha x'taqsam mal-interpretazzjoni u l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim, hliet kif previst espressament mod ieħor.

ARTIKOLU 3.26

Konsultazzjonijiet

1. Il-Partijiet għandhom ifittxu li jsolvu kwalunkwe tilwima rigward l-interpretazzjoni u l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni) billi jidhlu f'konsultazzjonijiet in bona fede bil-għan li jaslu għal soluzzjoni maqbula b'mod reċiproku.
2. Parti għandha tfittex konsultazzjonijiet billi tagħmel talba bil-miktub lill-Parti l-oħra, b'kopja mibgħuta lill-Kumitat, li għandha tagħti raġunijiet għat-talba għal konsultazzjonijiet, inkluż l-identifikazzjoni tal-miżuri inkwistjoni, tad-dispożizzjonijiet applikabbli msemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni), u r-raġunijiet għalfejn qies il-miżuri bħala inkompatibbli mad-dispożizzjonijiet.
3. Il-konsultazzjonijiet għandhom isiru fi żmien 30 jum mid-data tal-wasla tat-talba u, sakemm il-Partijiet ma jaqblux mod ieħor, għandhom isiru fit-territorju tal-Parti li jkun sar l-ilment kontriha. Il-konsultazzjonijiet għandhom jitqiesu li ġew konklużi fi żmien 60 jum minn dak inhar li tkun waslet it-talba, sakemm il-Partijiet ma jaqblux mod ieħor. Il-konsultazzjonijiet għandhom ikunu kunfidenzjali, u għandhom ikunu mingħajr hsara għad-drittijiet ta' kull Parti f'kwalunkwe proċediment ieħor.
4. Il-konsultazzjonijiet dwar kwistjonijiet ta' urġenza għandhom isiru fi żmien hmistax-il jum mid-data tal-wasla tat-talba, u għandhom jitqiesu li ġew konklużi fi żmien tletin jum mid-data tal-wasla tat-talba, sakemm il-Partijiet ma jaqblux mod ieħor.

5. Jekk il-Parti li ssirilha t-talba ma twegibx għat-talba għall-konsultazzjonijiet fi żmien għaxart ijiem mid-data tal-wasla tat-talba, jew jekk il-konsultazzjonijiet ma jsirux fil-perjodi ta' żmien stabbiliti fil-paragrafu 3 jew fil-paragrafu 4 rispettivament, jew jekk il-konsultazzjonijiet ikunu konklużi u ma tkunx intlaħqet soluzzjoni miftiehma reċiprokament, il-Parti li tressaq l-ilment tista' titlob li jitwaqqaf bord tal-arbitraġġ f'konformità mal-Artikolu 3.28 (Bidu tal-Arbitraġġ).

ARTIKOLU 3.27

Medjazzjoni

Kwalunkwe Parti tista' titlob lill-Parti l-oħra biex tidhol fi proċedura ta' medjazzjoni skont l-Anness 10 (Proċedura fa' Medjazzjoni għat-Tilwim bejn il-Partijiet) fir-rigward ta' kwalunkwe miżura li taffettwa hażin l-investiment bejn il-Partijiet.

ARTIKOLU 3.28

Bidu tal-Arbitraġġ

1. Meta l-Partijiet jonqsu milli jsolvu tilwima billi jirrikorru għall-konsultazzjonijiet kif previst fl-Artikolu 3.26 (Konsultazzjonijiet), il-Parti li tressaq l-ilment tista' titlob li jitwaqqaf bord tal-arbitraġġ f'konformità ma' dan l-Artikolu.

2. It-talba għat-twaqqif ta' bord tal-arbitraġġ għandha issir bil-miktub lill-Parti li jkun sar l-ilment kontriha u lill-Kumitat. Il-Parti li tressaq l-ilment, fit-talba tagħha, għandha tidentifika l-miżura speċifika inkwistjoni, u għandha tispjega kif tali miżura tista' tikkostitwixxi ksur tad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni) b'mod li tiġi preżentata b'mod ċar il-bażi legali għall-ilment.

ARTIKOLU 3.29

Twaqqif tal-Bord tal-Arbitraġġ

1. Il-bord tal-arbitraġġ għandu jkun magħmul minn tliet arbitri.
2. Fi żmien hamest ijiem mid-data tal-wasla tat-talba msemmija fil-paragrafu 1 tal-Artikolu 3.28 (Bidu tal-Arbitraġġ) mill-Parti li jkun sar l-ilment kontriha, il-Partijiet għandhom jikkonsultaw sabiex jilhqu ftehim dwar il-kompożizzjoni tal-bord tal-arbitraġġ.
3. F'każ li l-Partijiet ma jkunux jistgħu jaqblu dwar ta' president tal-bord għall-arbitraġġ fi żmien għaxart ijiem minn mindu jibdeu il-konsultazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 2, fi żmien 20 jum minn meta jidhol fil-konsultazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 2, il-president tal-Kumitat jew id-delegat tal-president, għandu jagħzel arbitru wiehed biex iservu bħala president mil-lista msemmija fil-paragrafu 1 tal-Artikolu 3.44 (Listi ta' Arbitri).

4. F'każ li l-Partijiet ma jkunux jistgħu jaqblu dwar l-arbitri, fi żmien għaxart ijiem minn mindu jibdew il-konsultazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 2:

- (a) kull Parti tista' tagħzel arbitru wiehed, li ma jaġixxix bħala president, mill-individwi fil-lista stabbilita fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 3.44 (Listi ta' Arbitri), fi żmien 15-il jum minn mindu jibdew il-konsultazzjoniet imsemmija fil-paragrafu 2; u
- (b) jekk xi Parti tonqos milli tagħzel arbitru skont is-subparagrafu 4(a), il-president tal-Kumitat, jew id-delegat tiegħu, għandu jagħzel xi arbitru li jkun jifdal bix-xorti minn fost l-individwi proposti minn dik il-Parti skont il-paragrafu 2 tal-Artikolu 3.44 (Listi ta' Arbitri), fi żmien 20 jum minn mindu jibdew il-konsultazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 2.

5. Jekk il-lista prevista fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 3.44 (Listi ta' Arbitri) ma tkunx giet stabbilita fiż-żmien mehtieg għall-finijiet tal-paragrafu 4:

- (a) meta ż-żewġ Partijiet ikunu proponew individwi skont il-paragrafu 2 tal-Artikolu 3.44 (Listi ta' Arbitri), kull Parti tista' tagħzel arbitru wiehed, li ma jaġixxix bħala president, minn fost l-individwi proposti, fi żmien 15-il jum minn mindu jibdew il-konsultazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 2. Jekk Parti tonqos milli tagħzel arbitru, il-President tal-Kumitat jew id-delegat tiegħu, għandu jagħzel l-arbitru bix-xorti minn fost l-individwi proposti mill-Parti li tkun naqset milli tagħzel l-arbitru tagħha; jew

- (b) meta Parti wahda biss tkun ipproponiet individwi skont il-paragrafu 2 tal-Artikolu 3.44 (Listi ta' Arbitri), kull Parti tista' tagħżel arbitru wiehed, li ma jaġixxix bħala president, minn fost l-individwi proposti, fi żmien 15-il jum minn mindu jibdew il-konsultazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 2. Jekk parti tonqos milli tagħżel arbitru, il-President tal-Kumitat, jew id-delegat tiegħu, għandu jagħżel l-arbitru bix-xorti minn fost l-individwi proposti.
6. Jekk il-lista prevista fil-paragrafu 1 tal-Artikolu 3.44 (Listi ta' Arbitri) ma tkunx giet stabbilita fiz-żmien meħtieġ għall-finijiet tal-paragrafu 3, il-president għandu jintgħażel bix-xorti minn fost eks-membri tal-Korp tal-Appell tad-WTO, li l-ebda minnhom ma għandhom ikunu persuni fiżiċi ta' Parti.
7. Id-data meta jitwaqqaf il-bord tal-arbitraġġ għandha tkun id-data li fiha jintgħażlu t-tliet arbitri.
8. Is-sostituzzjoni tal-arbitri għandu jsir biss għar-raġunijiet mfissra fir-Regoli 19 sa 24 tal-Anness 9 (Regoli ta' Proċedura għall-Arbitraġġ) u f'konformità mal-proċeduri li hemm fihom.

ARTIKOLU 3.30

Sentenza Preliminari dwar l-Urgenza

Jekk Parti titlob hekk, il-bord tal-arbitraġġ għandu joħroġ b'deċiżjoni preliminari fi żmien għaxart ijiem mit-twaqqif tiegħu dwar jekk huwa jqisx il-każ bħala urgenti jew le.

ARTIKOLU 3.31

Rapport tal-Bord Interim

1. Il-bord tal-arbitraġġ għandu joħroġ rapport interim għall-Partijiet li jistabbilixxi s-sejbiet ta' fatt, l-applikabbiltà tad-dispożizzjonijiet rilevanti ta' dan il-Ftehim, u r-raġunijiet essenzjali għals-sejbiet u r-rakkommandazzjonijiet, sa mhux aktar tard minn 90 jum mid-data tat-twaqqif tal-bord tal-arbitraġġ. Meta l-bord għall-arbitraġġ iqis li din l-iskadenza ma tistax tintlaħaq, il-president tal-bord tal-arbitraġġ għandu jinforma bil-miktub lill-Partijiet u lill-Kumitat, fejn jiddikjara r-raġunijiet għad-dewmien u d-data li fiha l-bord tal-arbitraġġ jipprova li joħroġ ir-rapport interim. Il-bord tal-arbitraġġ fl-ebda ċirkustanza ma għandu joħroġ ir-rapport interim tiegħu iżjed tard minn 120 jum wara d-data tat-twaqqif tiegħu.
2. Kwalunkwe Parti tista' tippreżenta talba bil-miktub lill-bord tal-arbitraġġ sabiex jeżamina aspetti speċifiċi tar-rapport interim fi żmien 30 jum mid-data tan-notifika tagħha.
3. F'każijiet ta' urġenza, il-bord tal-arbitraġġ għandu jagħmel kull sforz biex joħroġ ir-rapport interim tiegħu f'nofs il-perjodu permess skont il-pragrafu 1, u kwalunkwe Parti tista' tippreżenta talba bil-miktub lill-bord tal-arbitraġġ sabiex jeżamina aspetti speċifiċi tar-rapport interim fi żmien 15-il jum min-notifika tiegħu.
4. Wara li jikkonsidra kwalunkwe kumment bil-miktub minghand il-Partijiet dwar ir-rapport interim, il-bord tal-arbitraġġ jista' jimmodifika r-rapport tiegħu u jagħmel eżami ulterjuri, jekk iħoss li dan huwa xieraq. Is-sejbiet fid-deċizzjoni finali tal-bord tal-arbitraġġ għandhom jinkludu biżżejjed diskussjoni dwar l-argumenti li jkunu saru fl-istadju ta' analizi interim, u għandhom iwieġbu b'mod ċar għall-kummenti bil-miktub taż-żewġ Partijiet.

ARTIKOLU 3.32

Deċiżjoni tal-Bord tal-Arbitraġġ

1. Il-bord tal-arbitraġġ għandu jhabbar id-deċiżjoni tiegħu lill-Partijiet u lill-Kumitat fi żmien 150 jum mid-data tat-twaqqif tal-bord tal-arbitraġġ. Fejn huwa jhoss li din l-iskadenza ma tistax tintlaħaq, il-president tal-bord tal-arbitraġġ għandu jinforma bil-miktub lill-Partijiet u lill-Kumitat, fejn jiddikjara r-raġunijiet għad-dewmien u d-data li fiha l-bord tal-arbitraġġ ikun beħsiebu joħroġ id-deċiżjoni tiegħu. Il-bord tal-arbitraġġ, fl-ebda ċirkustanza ma għandu joħroġ id-deċiżjoni tiegħu iżjed tard minn 180 jum wara d-data tat-twaqqif tiegħu.
2. F'każijiet ta' urgenza, il-bord tal-arbitraġġ għandu jagħmel kull sforz biex joħroġ id-deċiżjoni tiegħu fi żmien 75 jum mid-data tal-istabbiliment tiegħu. Il-bord tal-arbitraġġ, fl-ebda ċirkustanza, ma għandu joħroġ id-deċiżjoni tiegħu iżjed tard minn 90 jum wara d-data tat-twaqqif tiegħu.

ARTIKOLU 3.33

Konformità mad-Deċiżjoni tal-Bord tal-Arbitraġġ

Kull Parti għandha tiegħu kwalunkwe miżura meħtieġa sabiex tkun konformi mad-deċiżjoni tal-bord tal-arbitraġġ, u l-Partijiet għandhom jagħmlu hilitom biex jaqblu dwar il-perjodu ta' żmien meħtieġ biex jikkonformaw mad-deċiżjoni.

ARTIKOLU 3.34

Perjodu ta' Żmien Raġonevoli għall-Konformità

1. Mhux aktar tard minn 30 jum wara l-wasla tan-notifika tad-deċiżjoni tal-Bord tal-Arbitraġġ lill-Partijiet, il-Parti li jkun sar l-ilment kontriha għandha tinnotifika lill-Parti li tressaq l-ilment u lill-Kumitat biż-żmien li ser teħtieġ sabiex tikkonforma ma' dik id-deċiżjoni tal-bord tal-arbitraġġ (minn hawn 'il quddiem jissejjaħ “perjodu ta' żmien raġonevoli”), jekk konformità immedjata ma tkunx possibbli.
2. F'każ ta' nuqqas ta' qbil bejn il-Partijiet rigward il-perjodu ta' żmien raġonevoli għall-konformità mad-deċiżjoni tal-bord tal-arbitraġġ, il-Parti li tressaq l-ilment, fi żmien għoxrin jum mill-wasla tan-notifika magħmula skont il-paragrafu 1 mill-Parti li jkun sar l-ilment kontriha, għandha titlob bil-miktub li l-bord tal-arbitraġġ oriġinali jiddetermina l-perjodu ta' żmien raġonevoli. Talba għandha tiġi nnotifikata fl-istess hin lill-parti l-oħra u lill-Kumitat. Il-bord tal-arbitraġġ oriġinali għandu johroġ id-deċiżjoni tiegħu lill-Partijiet u għandu jinnotifika lill-Kumitat b'dan, fi żmien 20 jum mid-data tal-preżentazzjoni tat-talba.
3. F'każ li xi membru tal-bord tal-arbitraġġ oriġinali ma jkunx għadu aktar disponibbli, għandhom japplikaw il-proċeduri stipulati fl-Artikolu 3.29 (Twaqqif tal-Bord tal-Arbitraġġ). Il-limitu taż-żmien sabiex tinhareġ id-deċiżjoni għandu jkun ta' 35 jum mid-data tal-preżentazzjoni tat-talba msemmija fil-paragrafu 2.
4. Il-Parti li jkun sar l-ilment kontriha għandha tinforma bil-miktub lill-Parti li tressaq l-ilment, dwar il-progress tagħha sabiex tikkonforma mad-deċiżjoni tal-bord tal-arbitraġġ, tal-inqas xahar qabel ma jiskadi l-perjodu taż-żmien raġonevoli.

5. Il-perjodu taż-żmien raġonevoli jista' jiġi estiż permezz ta' ftehim reċiproku bejn il-Partijiet.

ARTIKOLU 3.35

Rieżami ta' Kwalunkwe Miżura Meħuda għall-Konformità mad-Deċiżjoni tal-Bord tal-Arbitraġġ

1. Il-Parti li jkun sar l-ilment kontriha għandha tinnotifika lill-Parti li tressaq l-ilment u lill-Kumitat, qabel ma jintemm il-perjodu taż-żmien raġonevoli, dwar kwalunkwe miżura li hija tkun haċet sabiex tikkonforma mad-deċiżjoni tal-bord tal-arbitraġġ.
2. F'każ li ma jkunx hemm qbil bejn il-Partijiet rigward l-eżistenza ta' kwalunkwe miżura notifikata skont il-paragrafu 1 jew il-konsistenza ta' tali miżura mad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni), il-Parti li tressaq l-ilment tista' titlob bil-miktub lill-bord tal-arbitraġġ sabiex jiddeċiedi dwar il-kwistjoni. Talba ta' dan it-tip għandha tidentifika l-miżura speċifika inkwistjoni u d-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni) li magħhom tqis li miżura tkun inkonsistenti, b'mod li tiġi preżentata bażi legali suffiċjenti għall-ilment b'mod ċar. Tali talba għandha tispjega wkoll kif il-miżura in kwistjoni mhix konsistenti mad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni). Il-bord tal-arbitraġġ oriġinali għandu jinnotifika d-deċiżjoni tiegħu fi żmien 45 jum minn meta tkun ġiet ippreżentata t-talba.
3. F'każ li xi membru tal-bord tal-arbitraġġ oriġinali ma jkunx għadu aktar disponibbli, għandhom japplikaw il-proċeduri stipulati fl-Artikolu 3.29 (Twaqqif tal-Bord tal-Arbitraġġ). Il-limitu taż-żmien sabiex tinħareġ id-deċiżjoni għandu jkun ta' 60 jum mid-data tal-preżentazzjoni tat-talba msemmija fil-paragrafu 2.

ARTIKOLU 3.36

Rimedji Temporanji f'Każ ta' Nuqqas ta' Konformità

1. Jekk il-Parti li jkun sar l-ilment kontriha tonqos milli tinnotifika kwalunkwe miżura li tkun hadet sabiex tikkonforma mad-deċiżjoni tal-bord tal-arbitraġġ qabel ma jiskadi l-perjodu taż-żmien raġonevoli, jew jekk il-bord tal-arbitraġġ jiddeċiedi li ma ttiehdu ebda miżuri jew li l-miżura nnotifikata skont il-paragrafu 1 tal-Artikolu 3.35 (Rieżami ta' Kwalunkwe Miżura Mehuda għall-Konformità mad-Deciżjoni tal-Bord tal-Arbitraġġ) tkun inkonsistenti mal-obbligi ta' dik il-Parti skont id-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni), il-Parti li jkun sar l-ilment kontriha għandha tidhol f'negozjati mal-Parti li tressaq l-ilment bil-ħsieb li jintlaħaq ftehim aċċettabbli b'mod reċiproku dwar il-kumpens.
2. Jekk ma jintlaħaq l-ebda ftehim dwar kumpens fi żmien 30 jum mit-tmiem tal-perjodu ta' żmien raġonevoli, jew fi żmien 30 jum mill-ħruġ tad-deċiżjoni tal-bord tal-arbitraġġ skont l-Artikolu 3.35 (Rieżami ta' Kwalunkwe Miżura Mehuda għall-Konformità mad-Deciżjoni tal-Bord tal-Arbitraġġ) li ma ttiehdu ebda miżuri għal konformità mad-deċiżjoni tal-bord tal-arbitraġġ jew li miżura li ttiehdet għal konformità ma' dik id-deċiżjoni hija inkonsistenti mad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni), il-Parti li tressaq l-ilment għandu jkollha d-dritt, wara notifika lill-Parti l-oħra u lill-Kumitat, li tiehu miżuri xierqa f'livell ekwivalenti għat-thassir jew l-indeboliment ikkawżat mill-ksur. In-notifika għandha tispeċifika l-miżuri li jridu jittiehdu. Il-Parti li tressaq l-ilment tista' tiehu miżuri bħal dawn f'kwalunkwe mument wara l-iskadenza ta' għaxart ijiem wara d-data tal-wasla tan-notifika mill-Parti li jkun sar l-ilment kontriha, sakemm il-Parti li jkun sar l-ilment kontriha ma tkunx talbet arbitraġġ skont il-paragrafu 3.

3. Jekk il-Parti li jkun sar l-ilment kontriha tqis li l-miżuri mehuda mill-Parti li tressaq l-ilment ma jkunx ekwivalenti għan-nullifikazzjoni jew il-ksara kkawżati mill-ksur, din tista' titlob bil-miktub li l-bord tal-arbitraġġ oriġinali jiehu deċiżjoni dwar il-kwistjoni. Tali talba għandha tiġi nnotifikata lill-Parti li tressaq l-ilment u lill-Kumitat qabel ma jiskadi l-perjodu ta' għaxart ijiem imsemmi fil-paragrafu 2. Il-bord tal-arbitraġġ oriġinali, wara li jkun talab l-opinjoni tal-esperti, fejn ikun xieraq, għandu jinnotifika, fi żmien 30 jum minn dakinhar li tkun tressqet it-talba, lill-Partijiet u lill-Kumitat bid-deċiżjoni tiegħu rigward il-livell tas-sospensjoni tal-obbligi. Il-miżuri ma għandhomx jittiehdu qabel il-bord tal-arbitraġġ oriġinali jkun innotifika d-deċiżjoni tiegħu, u kull miżura għandha tkun konsistenti mad-deċiżjoni tal-bord tal-arbitraġġ.

4. F'każ li xi membru tal-bord tal-arbitraġġ oriġinali ma jkunx għadu aktar disponibbli, għandhom japplikaw il-proċeduri stipulati fl-Artikolu 3.29 (Twaqqif tal-Bord tal-Arbitraġġ). Il-perjodu sabiex tinhareġ id-deċiżjoni għandu jkun ta' 45 jum mid-data tal-preżentazzjoni tat-talba msemmija fil-paragrafu 3.

5. Il-miżuri previsti f'dan l-Artikolu għandhom ikunu temporanji u ma għandhomx jiġu applikati wara:

- (a) li l-Partijiet laħqu qbil reċiproku dwar soluzzjoni skont l-Artikolu 3.39 (Soluzzjoni bi Qbil Reċiproku); jew
- (b) li l-partijiet ikunu laħqu qbil dwar jekk il-miżura nnotifikata taht il-paragrafu 1 tal-Artikolu 3.37 (Rieżami ta' Kwalunkwe Miżura Mehuda għall-Konformità Wara l-Adozzjoni ta' Rimedji Temporanji għan-Nuqqas ta' Konformità) iġġib il-Parti li jkun sar l-ilment kontriha f'konformità mad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni); jew

- (c) kwalunkwe miżura li tinstab li tkun inkonsistenti mad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' Applikazzjoni) giet irtirata jew emendata sabiex tingieb f'konformità ma' daww id-dispożizzjonijiet, kif inhu ddikjarat fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 3.37 (Rieżami ta' Kwalunkwe Miżura Mehuda għall-Konformità Wara l-Adozzjoni ta' Rimedji Temporanji għan-Nuqqas ta' Konformità).

ARTIKOLU 3.37

Rieżami ta' Kwalunkwe Miżura Mehuda għall-Konformità Wara l-Adozzjoni ta' Rimedji Temporanji għan-Nuqqas ta' Konformità

1. Il-Parti li jkun sar l-ilment kontriha għandha tinforma lill-Parti li tressaq l-ilment u lill-Kumitat dwar kwalunkwe miżura li tkun ħadet sabiex tikkonforma mad-deċiżjoni tal-bord tal-arbitraġġ u dwar it-talba tagħha għat-terminazzjoni tal-miżuri applikati mill-Parti li tressaq l-ilment.
2. Jekk il-Partijiet ma jilhqux ftehim dwar jekk il-miżura nnotifikata ggibx il-Parti li jkun sar l-ilment kontriha konformi mad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni) fi żmien 30 jum mid-data tal-wasla tan-notifika, il-Parti li tressaq l-ilment għandha titlob bil-miktub li l-bord tal-arbitraġġ oriġinali jiddeċiedi fuq il-kwistjoni. Talba bħal din għandha tiġi nnotifikata fl-istess ħin lill-Parti l-oħra u lill-Kumitat. Id-deċiżjoni tal-bord tal-arbitraġġ għandha tiġi nnotifikata lill-Partijiet u lill-Kumitat fi żmien 45 jum mid-data tal-preżentazzjoni tat-talba. Jekk il-bord tal-arbitraġġ jiddeċiedi li kwalunkwe miżura li tkun ittiegħdet għal għanijiet ta' konformità tkun konformi mad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni), il-miżuri msemmija fl-Artikolu 3.36 (Rimedji Temporanji f'Każ ta' Nuqqas ta' Konformità) għandhom jiġu terminati.

ARTIKOLU 3.38

Sospensjoni u Terminazzjoni tal-Arbitraġġ

1. B'talba taż-żewġ Partijiet, il-bord tal-arbitraġġ għandu jissospendi hidmietu f' kwalunkwe hin għal perjodu li jkunu qablu dwaru l-Partijiet li ma għandux jaqbez it-tnax-il xahar. Il-bord tal-arbitraġġ għandu jkompli b' hidmietu fi tmiem dan il-perjodu miftiehem b'talba tal-Parti li tressaq l-ilment, jew qabel ma jintemm il-perjodu miftiehem b'talba bil-miktub taż-żewġ Partijiet. Jekk il-Parti li tressaq l-ilment ma titlobx li titkompla l-hidma tal-bord tal-arbitraġġ qabel ma jiskadi l-perjodu miftiehem, il-proċeduri tas-soluzzjoni tat-tilwim mibdija skont din it-Taqsima għandhom jitqiesu mitmuma. Skont l-Artikolu 3.45 (Relazzjoni mal-Obbligi tad-WTO), is-sospensjoni u t-terminazzjoni tal-hidma tal-bord tal-arbitraġġ hija mingħajr hsara għad-drittijiet ta' kull waħda mill-partijiet fi proċedimenti oħra.
2. Fi kwalunkwe hin il-Partijiet jistgħu jaqblu bil-miktub li jitterminaw il-proċeduri ta' soluzzjoni tat-tilwim mibdija skont din it-Taqsima.

ARTIKOLU 3.39

Soluzzjoni bi Qbil Reċiproku

Fi kwalunkwe waqt, il-Partijiet jistgħu jilhqnu soluzzjoni miftiehma bejn iż-żewġ naħat għal tilwim taħt din it-Taqsima. Huma għandhom jinnotifikaw lill-Kumitat u lill-bord tal-arbitraġġ, f'każ li jkun hemm, dwar soluzzjoni bħal din. Jekk is-soluzzjoni titlob l-approvazzjoni skont il-proċeduri domestiċi rilevanti ta' xi Parti, in-notifika għandha tirreferi għal dan ir-rekwiżit, u l-proċeduri għas-soluzzjoni tat-tilwim mibdija skont din it-Taqsima għandhom jiġu sospizi. Il-proċedura għandha tigi tterminata jekk tali approvazzjoni ma tkunx meħtieġa, jew man-notifika tat-tlestija ta' tali proċeduri domestiċi.

ARTIKOLU 3.40

Regoli ta' Proċedura

1. Il-proċeduri għas-soluzzjoni tat-tilwim f'din it-Taqsima għandhom jiġu rregolati mill-Anness 9 (Regoli ta' Proċedura għall-Arbitraġġ).
2. Kwalunkwe laqgħa tal-bord tal-arbitraġġ għandha tkun miftuħa għall-pubbliku f'konformità mal-Anness 9 (Regoli ta' Proċedura għall-Arbitraġġ).

ARTIKOLU 3.41

Preżentazzjoni ta' Informazzjoni

1. Fuq talba ta' Parti, jew fuq l-inizjattiva tiegħu stess, il-bord tal-arbitraġġ jista' jikseb informazzjoni minn kwalunkwe sors li jqis li hija xierqa għall-proċedimenti tal-bord tal-arbitraġġ, inklużi mill-Partijiet involuti fit-tilwim. Il-bord tal-arbitraġġ għandu wkoll id-dritt li jfittex l-opinjoni rilevanti ta' esperti kif iqis xieraq. Il-bord tal-arbitraġġ għandu jikkonsulta lill-Partijiet qabel ma jagħżel lil tali esperti. Kwalunkwe informazzjoni miksuba b'dan il-mod trid tiġi divulgata lill-Partijiet u trid tiġi ppreżentata għall-kummenti tagħhom.
2. Persuni fiżiċi u ġuridiċi interessati tal-Partijiet huma awtorizzati li jippreżentaw informazzjoni *amicus curiae* lill-bord tal-arbitraġġ f'konformità mal-Anness 9 (Regoli ta' Proċedura għall-Arbitraġġ).

ARTIKOLU 3.42

Regoli ta' Interpretazzjoni

Il-bord tal-arbitraġġ għandu jinterpreta d-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni) f'konformità mar-regoli normali dwar l-interpretazzjoni tad-dritt internazzjonali pubbliku, inklużi dawk stipulati fil-Konvenzjoni ta' Vjenna dwar il-Liġi tat-Trattati. Meta obbligu taħt dan il-Ftehim ikun identiku għal obbligu taħt il-Ftehim tad-WTO, il-bord tal-arbitraġġ għandu jqis kwalunkwe interpretazzjoni rilevanti stabbilita fid-deċiżjonijiet tal-Korp għas-Soluzzjoni tat-Tilwim tad-WTO (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ id-“DSB”). Id-deċiżjonijiet tal-bord tal-arbitraġġ ma jistgħux iżidu jew inaqqsu d-drittijiet u l-obbligi pprovduti fid-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni).

ARTIKOLU 3.43

Deċiżjonijiet u Sentenzi tal-Bord tal-Arbitraġġ

1. Il-bord tal-arbitraġġ għandu jagħmel kull sforz biex kwalunkwe deċiżjoni li jiehu tkun b'kunsens. Meta, madankollu, deċiżjoni ma tistax tintlaħaq b'kunsens, il-kwistjoni kkonċernata għandha tinqata' b'votazzjoni b'maġġoranza..
2. Kwalunkwe deċiżjoni tal-bord tal-arbitraġġ għandha torbot lill-Partijiet u ma għandha tohloq l-ebda dritt jew obbligu għall-persuni fiżiċi jew ġuridiċi. Id-deċiżjoni għandha tistipula s-sejbiet tal-fatti, l-applikabbiltà tad-dispożizzjonijiet rilevanti msemmija fl-Artikolu 3.25 (Kamp ta' applikazzjoni), u r-raġunament wara s-sejbiet u l-konklużjonijiet li tagħmel. Il-Kumitat għandu jagħmel is-sentenza tal-bord tal-arbitraġġ disponibbli kollha pubblikament, sakemm dan ma jiddeċidix li ma jagħmilx hekk sabiex jiżgura l-kunfidenzjalità ta' kwalunkwe informazzjoni stabbilita minn xi Parti bħala kunfidenzjali.

ARTIKOLU 3.44

Listi ta' Arbitri

1. Mad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet għandhom jistabbilixxu lista ta' hames individwi li jkunu lesti u jkunu jistgħu jservu bħala l-president ta' bord tal-arbitraġġ imsemmi fl-Artikolu 3.29 (Twaqqif tal-Bord tal-Arbitraġġ).

2. Sa mhux aktar tard minn sitt xhur wara d-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, il-Kumitat għandu jistabbilixxi lista ta' mill-anqas għaxar individwi li jkunu lesti u jkunu jistgħu jservu bħala arbitri. Mad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, kull waħda mill-Partijiet għandha tipproponi mill-anqas hames individwi biex iservu ta' arbitri.
3. Il-Kumitat għandu jiżgura li l-lista ta' individwi biex iservu bħala presidenti jew arbitri, u li giet stabbilita skont il-paragrafi 1 u 2 rispettivament, tinżamm.
4. L-arbitri għandu jkollhom għarfien speċjalizzat jew esperjenza speċjalizzata fil-liġi u fil-kummerċ internazzjonali jew fis-soluzzjoni ta' tilwim li jirriżulta minn ftehimiet kummerċjali internazzjonali. Dawn għandhom ikunu indipendenti, għandhom iservu fil-kapaċitajiet individwali tagħhom, u magħandhomx ikunu affiljati mal-gvern ta' xi Parti, u għandhom ikunu konformi mal-Anness 11 (Kodiċi ta' Kondotta għall-Arbitri u l-Medjaturi).

ARTIKOLU 3.45

Relazzjoni mal-Obbligi tad-WTO

1. Ir-rikors għad-dispożizzjonijiet ta' soluzzjoni tat-tilwim ta' din it-Taqsima għandu jkun mingħajr ħsara għal kwalunkwe azzjoni fil-qafas tad-WTO, fosthom proċedimenti għas-soluzzjoni tat-tilwim.

2. Minkejja l-paragrafu 1, meta Parti tkun bdiet proċedimenti għas-soluzzjoni tat-tilwim fir-rigward ta' miżura partikolari, jew taħt din it-Taqsima jew bil-Ftehim tad-WTO, hija ma għandhiex tibda proċedimenti għas-soluzzjoni tat-tilwim fir-rigward tal-istess miżura fil-forum l-ieħor sakemm jiġi konkluż l-ewwel proċediment. Barra minn hekk, ebda Parti ma għandha tagħti bidu għal proċedimenti għas-soluzzjoni tat-tilwim skont kemm din it-Taqsima kif ukoll taħt il-Ftehim tad-WTO, sakemm obbligi sostanzjalment differenti taħt iż-żewġ ftehimiet ma jkunux jaqblu bejniethom, jew sakemm il-forum magħżul għal raġunijiet proċedurali jew ġurisdizzjonali jonqos milli jagħmel sejbiet dwar it-talba li tfittex rimedju fir-rigward ta' dak l-obbligu, sakemm in-nuqqas tal-forum ma jkunx ir-riżultat ta' nuqqas ta' Parti litiganti li taġixxi b'mod diligenti.

3. Għall-finijiet tal-paragrafu 2:

- (a) il-proċedimenti għas-soluzzjoni tat-tilwim skont il-Ftehim tad-WTO għandhom jitqiesu li jinbdew b'talba minn Parti għall-istabbiliment ta' bord skont l-Artikolu 6 tal-Ftehim dwar is-Soluzzjoni tat-Tilwim li jinsab fl-Anness 2 tal-Ftehim tad-WTO (minn hawn 'il quddiem jimsejjah id-“DSU”) u għandhom jitqiesu li huma konklużi meta d-DSB jadotta r-rapport tal-Bord, u r-rapport tal-Korp tal-Appell skont kif ikun il-każ, skont l-Artikoli 16 u 17(14) tad-DSU; u
- (b) il-proċedimenti għas-soluzzjoni tat-tilwim taħt din it-Taqsima għandhom jitqiesu li jinbdew b'talba minn Parti għat-twaqqif ta' bord tal-arbitraġġ skont il-paragrafu 1 tal-Artikolu 3.28 (Bidu tal-Arbitraġġ) u għandhom jitqiesu mitmuma meta l-bord tal-arbitraġġ jiddeċidja id-deċiżjoni tiegħu lill-Partijiet u lill-Kumitat skont il-paragrafu 2 tal-Artikolu 3.32 (Deċiżjoni tal-Bord tal-Arbitraġġ) jew meta l-partijiet jilhqnu soluzzjoni bi qbil reċiproku skont l-Artikolu 3.39 (Soluzzjoni bi Qbil Reċiproku).

4. Xejn f'din it-Taqsima ma għandu jwaqqaf lil xi Parti milli timplimenta s-sospensjoni tal-obbligi awtorizzati mid-DSB. La l-Ftehim tad-WTO u lanqas l-EUSFTA ma għandhom jiġu invokati biex iwaqqfu lil Parti milli tiegħu l-mizuri xierqa skont l-Artikolu 3.36 (Rimedji Temporanji f'Każ ta' Nuqqas ta' Konformità) ta' din it-Taqsima.

ARTIKOLU 3.46

Limiti ta' Żmien

1. Il-perjodi ta' żmien kollha stabbiliti f'din it-Taqsima, inklużi l-perjodi għall-bordijiet ta' arbitraġġ biex joħorġu d-deċiżjonijiet tagħhom, għandhom jingħaddu f'jiem kalendarji, bl-ewwel jum ikun l-għada tal-att jew il-fatti li għalihom jirreferu, sakemm mhux speċifikat mod ieħor.
2. Kwalunkwe perjodu ta' żmien imsemmi f'din it-Taqsima jista' jiġi estiż bi ftehim reċiproku mill-Partijiet.

KAPITOLU ERBGHA

DISPOŻIZZJONIJIET ISTITUZZJONALI, ĠENERALI U FINALI

ARTIKOLU 4.1

Kumitat

1. Il-partijiet b'dan jistabbilixxu kumitat, li għandu jinkludi rappreżentanti tal-Parti tal-UE u Singapore (il-"Kumitat").
2. Il-Kumitat għandu jiltaqa' b'mod alternat fl-Unjoni jew f'Singapore kull sentejn, jew mingħajr dewmien żejjed fuq talba ta' xi waħda mill-Partijiet. Il-Kumitat għandu jkun kopresedut mill-Membru tal-Kummissjoni Ewropea responsabbli għall-Kummerċ u l-Ministru għall-Kummerċ u l-Industrija ta' Singapore-, jew id-delegati rispettivi tagħhom. Il-Kumitat għandu jaqbel dwar l-iskeda tal-laqgħat tiegħu u għandu jistabbilixxi l-aġenda tiegħu, u jista' jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu stess.
3. Il-Kumitat għandu:
 - (a) jiżgura li dan il-Ftehim jaħdem sewwa;
 - (b) jissorvelja u jiffacilita l-implimentazzjoni u l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim, u għandu jippromwovi l-għanijiet ġenerali tiegħu;

- (c) iqis modi kif jippromwovi aktar ir-relazzjonijiet kummerċjali bejn il-Partijiet;
- (d) jeżamina diffikultajiet li jistgħu jirrizultaw fl-implimentazzjoni tat-Taqsima A (Soluzzjoni ta' Tilwim bejn Investituri u Partijiet) tal-Kapitolu Tlieta (Soluzzjoni tat-Tilwim) u jqis titjib possibbli għalihom, b'mod partikolari fid-dawl tal-esperjenza u l-iżviluppi f'fora internazzjonali oħra;
- (e) jeżamina l-funzjonament tal-Kapitolu Tlieta (Soluzzjoni tat-Tilwim) it-Taqsima A (Soluzzjoni tat-Tilwim bejn Investituri u Partijiet) b'mod ġenerali, inkluż billi jqis kwalunkwe kwistjoni li tirrizulta mill-isforzi biex jitwaqqaf il-mekkanizmu għas-soluzzjoni tat-tilwim multilaterali meqjus fl-Artikolu 3.12 (Mekkanizmu għas-Soluzzjoni tat-Tilwim Multilaterali);
- (f) mingħajr hsara għall-Kapitolu Tlieta (Soluzzjoni tat-Tilwim), jipprova jsolvi l-problemi li jistgħu jinqalghu fl-oqsma koperti b'dan il-Ftehim, jew isolvi t-tilwim li jista' jinqala' rigward l-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim; u
- (g) jikkunsidra kwalunkwe kwistjoni oħra ta' interess relatata ma' qasam kopert b'dan il-Ftehim.

4. Il-Kumitat, bil-qbil tal-Partijiet u wara t-tlestija tar-rekwiżiti u l-proċeduri legali rispettivi tagħhom, jista' jiddeċiedi li:

- (a) jahtar il-Membri tat-Tribunal u l-Membri tat-Tribunal tal-Appell skont l-Artikoli 3.9(2) (Tribunal tal-Prim'Istanza) u 3.10(2) (Tribunal tal-Appell), sabiex iżid jew inaqqas in-numru ta' Membri skont l-Artikoli 3.9(3) u 3.10(3), u jneħhi Membru mit-Tribunal jew mit-Tribunal tal-Appell skont l-Artikolu 3.11(5) (Etika);

- (b) jiffissa t-tariffa ta' hlas minn qabel ta' kull xahar tal-Membri tat-Tribunal u tat-Tribunal tal-Appell skont l-Artikoli 3.9(12) u 3.10(11) u l-ammont tat-tariffi ta' kuljum tal-Membri li qed iservu f'divizjoni tat-Tribunal tal-Appell u tal-Presidenti tat-Tribunal u t-Tribunal tal-Appell skont l-Artikoli 3.10(12) u 3.9(13);
- (c) jittrasforma t-tariffa ta' hlas minn qabel u tariffi u spejjeż ohra tal-Membri tat-Tribunal u t-Tribunal tal-Appell f'salarju regolari skont l-Artikoli 3.9(15) u 3.10(13);
- (d) jispeċifika kwalunkwe ftehim tranżizzjonali neċessarju skont l-Artikolu 3.12 (Mekkanizmu għas-Soluzzjoni tat-Tilwim Multilaterali);
- (e) jadotta regoli supplimentari fuq it-tariffi skont l-Artikolu 3.21(5) (Spejjeż);
- (f) jadotta interpretazzjonijiet tad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim, li għandhom jorbtu lill-Partijiet u lill-korpi kollha stabbiliti skont dan il-Ftehim, inkluż it-Tribunal u t-Tribunal tal-Appell imsemmija fil-Kapitolu Tlieta (Soluzzjoni tat-Tilwim) it-Taqsima A (Soluzzjoni ta' Tilwim bejn Investituri u Partijiet), u l-bordijiet ta' arbitraġġ imsemmija fil-Kapitolu Tlieta (Soluzzjoni tat-Tilwim) it-Taqsima B (Soluzzjoni tat-Tilwim bejn il-Partijiet); u
- (g) jadotta regoli li jissupplimentaw ir-regoli dwar is-soluzzjoni tat-tilwim applikabbli jew ir-regoli inklużi fl-Annessi. Tali regoli għandhom jorbtu lit-Tribunal u lit-Tribunal tal-Appell imsemmija fil-Kapitolu Tlieta (Soluzzjoni tat-Tilwim) it-Taqsima A (Soluzzjoni ta' Tilwim bejn Investituri u Partijiet, u l-bordijiet ta' arbitraġġ imsemmija fil-Kapitolu Tlieta (Soluzzjoni tat-Tilwim) it-Taqsima B (Soluzzjoni tat-Tilwim bejn il-Partijiet).

ARTIKOLU 4.2

Tehid ta' Deċiżjonijiet

1. Il-Partijiet jistgħu jieħdu deċiżjonijiet fil-Kumitat, fejn previst f'dan il-Ftehim. Id-deċiżjonijiet mehuda fil-Kumitat għandhom jorbtu liż-żewġ Partijiet, li għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa sabiex jimplimentaw dawk id-deċiżjonijiet.
2. Il-Kumitat jista' jagħmel rakkomandazzjonijiet xierqa, fejn previst f'dan il-Ftehim.
3. Il-Kumitat għandu jfassal id-deċiżjonijiet u r-rakkomandazzjonijiet tiegħu bi qbil bejn il-Partijiet.

ARTIKOLU 4.3

Emendi

1. Il-Partijiet jistgħu jiftiehmu biex jemendaw dan il-Ftehim. Emendi għal dan il-Ftehim għandhom jidhlu fis-seħh wara li l-Partijiet ikunu skambjaw notifiki bil-miktub li jiċċertifikaw li huma lestew ir-rekwiziti u l-proċeduri legali applikabbli rispettivi tagħhom, kif stabbilit fl-istrument tal-emenda.

2. Minkejja l-paragrafu 1, il-Partijiet jistgħu jadottaw deċiżjonijiet li jemendaw dan il-Ftehim fil-Kumitat, fejn previst f'dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 4.4

Konċessjoni prudenzjali

1. Xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jinftehem bħala li jwaqqaf Parti milli tadotta jew iżzomm miżuri raġonevoli għal raġunijiet prudenzjali, bħal:

- (a) il-protezzjoni ta' investituri, depożituri, detenturi ta' polza jew persuni li lihom ikun dovut obbligu ta' fiduċja minn fornitur ta' servizz finanzjarju;
- (b) iż-żamma tas-sigurtà, tas-sodezza, tal-integrità jew tar-responsabbiltà finanzjarja ta' fornituri ta' servizzi finanzjarji; jew
- (c) l-iżgurar tal-integrità u l-istabbiltà tas-sistema finanzjarja tal-Parti.

2. Dawn il-miżuri ma għandhomx ikunu aktar ta' piż minn kemm hu meħtieġ biex jintlaħaq l-għan tagħhom, u ma għandhomx jikkostitwixxu mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja jew mhux ġustifikata kontra l-fornituri ta' servizzi finanzjarji tal-Parti l-oħra meta mqabbla mal-fornituri ta' servizzi finanzjarji simili tagħha stess, u l-miżuri lanqas ma għandhom jikkostitwixxu restrizzjoni moħbija fuq il-kummerċ fis-servizzi.

3. Xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jiġi interpretat li jeħtieġ li xi Parti tiddivulga informazzjoni relatata mal-affarijiet u l-kontijiet ta' konsumaturi individwali jew li tiddivulga xi informazzjoni kunfidenzjali jew proprjetarja fil-pussess ta' entitajiet pubbliċi.

ARTIKOLU 4.5

Eċċezzjonijiet ta' Sigurtà

Xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jiġi interpretat li:

- (a) jobbliga Parti sabiex tagħti xi informazzjoni li hija tqis li d-divulgazzjoni tagħha tmur kontra l-interessi tas-sigurtà essenzjali tagħha;
- (b) ma jhallix lil Parti milli tiegħu azzjoni li hija tqis neċessarja għall-protezzjoni tal-interessi tas-sigurtà essenzjali tagħha:
 - (i) marbuta mal-produzzjoni jew il-kummerċ ta' armi, munizzjonijiet u materjal tal-gwerra u relatati mat-traffiku ta' oġġetti u materjal ieħor u mal-attivitajiet ekonomiċi imwettqa direttament jew indirettament biex jissupplixxu stabbiliment militari;
 - (ii) li għandu x'jaqsam mal-provvista ta' servizzi magħmula direttament jew indirettament għall-provvizjonament ta' stabbiliment militari;

- (iii) fir-rigward ta' materjali fissjonabbli jew fużjonabbli, jew tal-materjali li huma dderivati minnhom; jew
 - (iv) meħuda fi żmien ta' gwerra jew f'emergenza oħra fir-relazzjonijiet internazzjonali, jew biex jipproteġu l-infrastruttura pubblika kritika (dan huwa relatat mal-komunikazzjonijiet, l-infrastruttura tal-enerġija jew tal-ilma għall-provvista ta' oġġetti jew servizzi lill-pubbliku ġenerali) minn tentattivi maħsuba biex jimmobilizzawha jew biex ifixkluha;
- (c) li jzomm lil Parti milli tiegħu azzjoni bil-għan li tinżamm il-paċi u s-sigurtà internazzjonali.

ARTIKOLU 4.6

Tassazzjoni

1. Dan il-Ftehim għandu japplika biss għall-miżuri tat-tassazzjoni safejn tali applikazzjoni tkun neċessarja sabiex timplimenta d-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim¹.

¹ It-terminu “dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim” tfisser id-dispożizzjonijiet li jagħtu: (a) trattament mhux diskriminatorju lill-investituri bil-mod u sal-livell previsti fl-Artikolu 2.3 (Trattament Nazzjonali); u (b) protezzjoni lill-investituri u l-investimenti tagħhom kontra l-esproprijazzjoni bil-mod u l-livell previsti fl-Artikolu 2.6 (Esproprijazzjoni).

2. Xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jaffettwa d-drittijiet u l-obbligi tal-Unjoni jew xi wiehed mill-Istati Membri tal-Unjoni, jew id-drittijiet u l-obbligi ta' Singapore, taht xi ftehim dwar it-taxxa bejn l-Unjoni u Singapore jew bejn xi Stat Membru tal-Unjoni u Singapore. Fil-każ ta' xi inkonsistenza bejn dan il-Ftehim u kwalunkwe ftehim bħal dan, dak il-ftehim għandu jipprevali safejn tipprevali l-inkonsistenza. Fil-każ ta' ftehim dwar it-taxxa bejn l-Unjoni u Singapore jew bejn xi Stat Membru tal-Unjoni u Singapore, l-awtoritajiet kompetenti taht dak il-ftehim għandu jkollhom ir-responsabbiltà esklużiva li jistabbilixxu b'mod kongunt jekk teżistix xi inkonsistenza bejn dan il-Ftehim u dak il-ftehim.
3. Xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jwaqqaf lil Parti milli tadotta jew iżzomm xi miżura ta' tassazzjoni li tagħmel distinzjoni bejn il-kontribwenti abbażi ta' kriterji razzjonali, bħal kontribwenti li ma jkunux fl-istess sitwazzjoni, b'mod partikolari fir-rigward tal-post tar-residenza tagħhom jew fir-rigward tal-post fejn ikun investit il-kapital tagħhom¹.
4. Xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jimpedixxi l-adozzjoni jew iż-żamma ta' xi miżura mmirata sabiex twaqqaf l-evitar jew l-evażjoni tat-taxxi skont id-dispożizzjonijiet tat-taxxa għal ftehimiet sabiex tiġi evitata t-tassazzjoni doppja jew arrangamenti tat-taxxa jew leġislazzjoni fiskali domestika oħra.

¹ Għal aktar ċertezza, il-Partijiet jaqblu li xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jwaqqaf xi miżura tat-tassazzjoni mmirata lejn il-benessri soċjali, l-għanijiet tas-saħħa pubblika jew tas-soċjokomunità oħra, jew lejn l-istabbiltà makroekonomika; jew benefiċċji tat-taxxa marbuta mal-post ta' inkorporazzjoni u mhux man-nazzjonalità ta' sid il-kumpanija. Miżuri tat-tassazzjoni mmirati lejn l-istabbiltà makroekonomika huma miżuri b'reazzjoni għall-movimenti u x-xejriet fl-ekonomija nazzjonali sabiex jiġu indirizzati jew biex jiġu evitati żbilanċi sistematiċi li jheddu serjament l-istabbiltà tal-ekonomija nazzjonali.

5. Xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jżomm lil Singapore milli jadotta jew iżomm miżuri ta' tassazzjoni li huma meħtieġa biex jitharsu l-interessi tal-politika pubblika prevalenti ta' Singapore li jirriżultaw mir-restrizzjonijiet speċifiċi tal-ispazju tiegħu.

ARTIKOLU 4.7

Eċċezzjoni Speċifika

Xejn f'dan il-Ftehim ma japplika għal attivitajiet imwettqa minn awtorità ta' bank ċentrali jew minn awtorità monetarja jew minn entità pubblika oħra sabiex jiġu ssodisfati politiki monetarji jew ta' rati tal-kambju.

ARTIKOLU 4.8

Fondi ta' Investimenti Sovrani

Kull Parti għandha thegħgeġ lill-fondi ta' Investimenti Sovrani tagħha biex jirrispettaw il-Prinċipji u Prattiki Aċċettati b'Mod Ġenerali – il-Prinċipji ta' Santiago.

ARTIKOLU 4.9

Divulgazzjoni ta' Informazzjoni

1. Xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jinftehem bħala li jitlob lil xi Parti ttipprovdi informazzjoni kunfidenzjali, li d-divulgazzjoni tagħha tista' xxekkel l-infurzar tal-liġi, inkella tkun kontra l-interessi pubbliċi, jew tippregudika l-interessi kummerċjali legittimi ta' impriżi partikolari, kemm jekk pubbliċi jew privati.
2. Meta Parti ttippreżenta informazzjoni lill-Kumitat li tkun meqjusa kunfidenzjali skont il-liġijiet u r-regolamenti tagħha, il-Parti l-oħra għandha tittratta dik l-informazzjoni bħala kunfidenzjali, sakemm il-Parti li ssottmettietha ma tiftehimx mod ieħor.

ARTIKOLU 4.10

Twettiq tal-Obbligi

Kull Parti għandha tiegħu kulwalunkwe miżura ġenerali jew speċifika meħtieġa biex twettaq l-obbligi tagħha skont dan il-Ftehim. Huma għandhom jiżguraw li l-għanijiet stabbiliti f'dan il-Ftehim jintlaħqu.

ARTIKOLU 4.11

Ebda Effett Dirett

Għal aktar ċertezza, xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jiġi interpretat bħala wiehed li jagħti xi drittijiet jew li jimponi xi obbligi fuq kwalunkwe persuni, minbarra dawk id-drittijiet u l-obbligi mahluqa bejn il-Partijiet skont il-liġi pubblika internazzjonali.

ARTIKOLU 4.12

Relazzjoni ma' Ftehimiet oħra

1. Dawn il-Ftehimiet għandhom ikunu parti integrali mir-relazzjonijiet ġenerali bejn l-Unjoni u l-Istati Membri tagħha, minn naha waħda, u Singapore, min-naha l-oħra, kif irregolati mill-Ftehim ta' Shubija u Kooperazzjoni u għandu jiffirma parti minn qafas istituzzjonali komuni. Dan jikkostitwixxi ftehim speċifiku li jimplimenta d-dispożizzjonijiet kummerċjali u ta' investiment tal-Ftehim ta' Shubija u Kooperazzjoni.
2. Għal aktar ċertezza, il-Partijiet jaqblu li xejn f'dan il-Ftehim ma jeħtieġ li huma jaġixxu b'mod li ma jkunx konsistenti mal-obbligi tagħhom skont il-Ftehim tad-WTO.

3. (a) Mad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, il-ftehimiet bejn l-Istati Membri tal-Unjoni u Singapore elenkati fl-Anness 5 (Ftehimiet Imsemmija fl-Artikolu 4.12) inkluzi d-drittijiet u l-obbligi li joħorġu minn daww il-ftehimiet, għandhom jiġu tterminati u ma jibqgħux fis-seħħ u jiġu sostitwiti u mwarra b' dan il-Ftehim.
- (b) F'każ li dan il-Ftehim jiġi applikat provviżorjament ta' f'konformità mal-paragrafu 4 tal-Artikolu 4.15 (Dhul fis-Seħħ), l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-ftehimiet elenkati fl-Anness 5 (Ftehimiet Imsemmija fl-Artikolu 4.12), kif ukoll tad-drittijiet u l-obbligi derivati minn daww il-ftehimiet, għandha tiġi sospiza mid-data tal-applikazzjoni provviżorja. Fil-każ li l-applikazzjoni provviżorja ta' dan il-Ftehim tiġi terminata u dan il-Ftehim ma jidhulx fis-seħħ, is-sospensjoni għandha tieqaf u l-ftehimiet elenkati fl-Anness 5 (Ftehimiet Imsemmija fl-Artikolu 4.12) għandhom jidhlu fis-seħħ.
- (c) Minkejja s-subparagrafi 3(a) u 3(b), tista' tiġi ppreżentata talba skont id-dispożizzjonijiet ta' ftehim elenkati fl-Anness 5 (Ftehimiet Imsemmija fl-Artikolu 4.12), rigward it-trattament mogħti waqt li tali ftehim kien fis-seħħ, skont ir-regoli u l-proċeduri stabbiliti f'dak il-ftehim, u sakemm ma jkunx għaddew aktar minn tliet snin mid-data sospensjoni tal-ftehim skont is-subparagrafu 3(b), jew, jekk il-ftehim ma jkunx sospiz skont il-paragrafu 3(b), id-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim.

- (d) Minkejja s-subparagrafi 3(a) u 3(b), jekk l-applikazzjoni provvizorja ta' dan il-Ftehim tiġi terminata u dan il-Ftehim ma jidholx fis-seħh, tista' tiġi ppreżentata talba skont il-Kapitolu Tlieta (Soluzzjoni tat-Tilwim) it-Taqsima A (Soluzzjoni tat-Tilwim bejn Investituri u Partijiet), dwar it-trattament mogħti matul il-perjodu tal-applikazzjoni provvizorja ta' dan il-Ftehim, sakemm ma jkunux għaddew aktar minn tliet snin mid-data tat-terminazzjoni tal-applikazzjoni provvizorja.

Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu, id-definizzjoni ta' "dħul fis-seħh ta' dan il-Ftehim" prevista fis-subparagrafu 4(d) tal-Artikolu 4.15 (Dħul fis-Seħh) ma għandhiex tapplika.

ARTIKOLU 4.13

Applikazzjoni Territorjali

Dan il-Ftehim għandu japplika:

- (a) fir-rigward tal-Parti tal-UE, għat-territorji li fihom japplikaw it-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u bil-kundizzjonijiet stipulati f'dawk it-Trattati; u
- (b) fir-rigward ta' Singapore, għat-territorju tiegħu.

Ir-referenzi għal "territorju" f'dan il-Ftehim għandhom jiġu mifhuma f'dan is-sens, sakemm ma jkunx iddikjarat esplicitament mod ieħor.

ARTIKOLU 4.14

Annessi u Fehim

L-Annessi u l-Fehim ta'dan il-Ftehim għandhom jiffurmaw parti integrali minnu.

ARTIKOLU 4.15

Dhul fis-Sehh

1. Dan il-Ftehim għandu jiġi approvat mill-Partijiet f'konformità mal-proċeduri tagħhom stess.
2. Dan il-Ftehim għandu jidhol fis-sehh fl-ewwel jum tat-tieni xahar wara dik li fiha l-Partijiet jiskambjaw notifiki bil-miktub li jiċċertifikaw li huma lestew ir-rekwiziti u l-proċeduri legali applikabbli rispettivi għad-dhul fis-sehh ta' dan il-Ftehim. Il-Partijiet jistgħu jiftiehm fuq data oħra.
3. In-notifiki għandhom jintbagħtu lis-Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni u lid-Direttur, id-Divizjoni tal-Amerka ta' Fuq u l-Ewropa, il-Ministeru tal-Kummerċ u l-Industrija ta' Singapore, jew lis-suċċessuri rispettivi tagħhom.

4. (a) Dan il-Ftehim jista' jiġi applikat b'mod provviżorju jekk il-Partijiet jaqblu dwar dan. F'dan il-każ, il-Ftehim għandu japplika mill-ewwel jum tax-xahar wara d-data li fiha l-Unjoni u Singapore jkunu infurmaw lil xulxin dwar it-tlestija tal-proċeduri rilevanti rispettivi tagħhom. Il-Partijiet jistgħu jiftiehm u dwar data oħra.

(b) F'każ li ċerti dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim ma jistgħu jiġu applikati b'mod provviżorju, il-Parti li ma tkunx tista' tagħmel tali applikazzjoni provviżorja għandha tinforma lill-Parti l-oħra dwar id-dispożizzjonijiet li ma jkunux jistgħu jiġu applikati b'mod provviżorju.

Minkejja s-subparagrafu 4(a), bil-kundizzjoni li l-Parti l-oħra tkun lestiet il-proċeduri meħtieġa u ma toġġezzjonax għall-applikazzjoni provviżorja fi żmien għaxart ijiem min-notifika li ċerti dispożizzjonijiet ma jistgħux jiġu applikati provviżorjament, id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim li ma jkunux ġew innotifikati għandhom jiġu applikati b'mod provviżorju fl-ewwel jum tax-xahar wara n-notifika.

(c) L-Unjoni jew Singapore jistgħu jidterminaw applikazzjoni provviżorja b'avviz bil-miktub lill-Parti l-oħra. Terminazzjoni bhal din għandha tiġi implimentata fl-ewwel jum tax-xahar wara n-notifika.

(d) Meta dan il-Ftehim, jew ċerti dispożizzjonijiet tiegħu, jiġu applikati b'mod provviżorju, it-terminu "dħul fis-seħh ta' dan il-Ftehim" għandu jiġi mifhum li jfisser id-data tal-applikazzjoni provviżorja. Il-Kumitat jista' jeżerċita l-funzjonijiet tagħhom matul l-applikazzjoni provviżorja ta' dan il-Ftehim. Kwalunkwe deċiżjoni adottata fl-eżerċizzju ta' dawn il-funzjonijiet ma tibqax tgħodd jekk l-applikazzjoni provviżorja ta' dan il-Ftehim tiġi tterminata u dan il-Ftehim ma jidhox fis-seħh.

ARTIKOLU 4.16

Tul ta' Żmien

1. Dan il-Ftehim għandu jibqa' validu b'mod indefinit.
2. Kull Parti tal-UE tista' tinnotifika lill-Parti l-oħra bil-miktub bl-intenzjoni tagħha li tittermina dan il-Ftehim.
3. Dan il-Ftehim għandu jintemm sitt xhur wara n-notifika skont il-paragrafu 2, mingħajr ħsara għall-Artikolu 4.17 (Terminazzjoni).
4. Fi żmien 30 jum mill-wasla tan-notifika skont il-paragrafu 2, kull Parti tista' titlob konsultazzjonijiet rigward jekk it-terminazzjoni ta' kwalunkwe dispożizzjoni ta' dan il-Ftehim għandhiex tidhol fis-seħh f'data aktar tard minn dik prevista fil-paragrafu 3. Tali konsultazzjonijiet għandhom jibdew fi żmien 30 jum mill-wasla ta' tali talba minn xi Parti

ARTIKOLU 4.17

Terminazzjoni

F'każ li dan il-Ftehim jiġi tterminat skont l-Artikolu 4.16 (Tul ta' żmien), dan il-Ftehim għandu jibqa' effettiv għal perjodu ieħor ta' għoxrin sena minn dik id-data fir-rigward ta' investimenti magħmula qabel id-data li fiha gie fi tmiemu dan il-Ftehim. Dan l-Artikolu ma għandux japplika fil-każ fejn l-applikazzjoni provvizorja ta' dan il-Ftehim tintemm u dan il-Ftehim ma jidholx fis-seħh.

ARTIKOLU 4.18

L-Adeżjoni ta' Stati Membri tal-Unjoni godda

1. L-Unjoni għandha tinnotifika lil Singapore mingħajr dewmien żejjed b'kwalunkwe talba għall-adeżjoni ta' pajjiż terz mal-Unjoni.
2. Matul in-negozjati bejn l-Unjoni u l-pajjiż kandidat li jkun irid jingħaqad magħha, l-Unjoni għandha thabrek biex:
 - (a) sa fejn ikun possibbli, tipprovdi lil Singapore bi kwalunkwe informazzjoni mitluba minn Singapore dwar kwalunkwe kwistjoni koperta minn dan il-Ftehim; u
 - (b) tqis kwalunkwe thassib espress minn Singapore.

3. L-Unjoni għandha tinforma lil Singapore mill-aktar fis possibbli dwar l-eżitu tan-negożjati għall-adeżjoni ma' pajjiż kandidat, u għandha tinnotifika lil Singapore bid-dhul fis-seħh ta' kwalunkwe adeżjoni mal-Unjoni.
4. Fil-kuntest tal-Kumitat, u biżżejjed minn qabel id-data tal-adeżjoni ta' pajjiż terz mal-Unjoni, il-Partijiet għandhom jeżaminaw l-effett possibbli ta' tali adeżjoni fuq dan il-Ftehim. Il-Partijiet jistgħu, b'deċiżjoni fil-Kumitat, jistabbilixxu kwalunkwe aġġustamenti meħtieġa jew ftehimiet ta' tranżizzjoni.
5. Kwalunkwe Stat Membru tal-Unjoni għandu jaderixxi għal dan il-Ftehim billi jippreżenta att ta' adeżjoni għal dan il-Ftehim lis-Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni u lid-Direttur, lid-Divizjoni tal-Amerka ta' Fuq u l-Ewropa, lill-Ministeru tal-Kummerċ u l-Industrija ta' Singapore, jew lis-suċċessuri rispettivi tagħhom.

ARTIKOLU 4.19

Testi Awtentiċi

Dan il-Ftehim huwa mfassal duplikament bil-Bulgaru, biċ-Ĉek, bid-Daniż, bl-Estonjan, bil-Finlandiż, bil-Franċiż, bil-Ġermaniż, bil-Grieg, bl-Ingliż, bil-Kroat, bil-Latvjan, bil-Litwan, bil-Malti, bin-Netherlandiż, bil-Pollakk, bil-Portugiż, bir-Rumen, bis-Slovakk, bis-Sloven, bl-Ispanjola u bl-Isediż, b'kull test ugwalment awtentiku.

Magħmul fi fi ...

Għall-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha

Għar-Repubblika ta' Singapore